

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-szabásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyilttór sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 59.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, február 2.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérolók: Arad bora.
Bírák öröme.
A magyar-amerikai bank.
Hét nap hangulata.
Apponyi Aradnak.
A gyermekrontó.
Intrika a fogház ajtaján.
A szinügyi inspekción.
Sulkovazky Ida — menyasszony.
Gyilkosság az aradi fogházban.
Feljelentés az aradi törvényszék elnöke ellen.
Tárca: A jó orvosság. Franciából fordította: László Bóla.

Arad bora.

Írta: Kisjolsvai Szabó Zoltán.

Arad, február 1.

Általában azt tartjuk, hogy a haladásra az impulzust mindig a művelt nyugatról kapjuk és ime — Magyarországnak, mint agrikulturn államnak, egyik legfőbb fentartó és jövedelmező gazdálkodási ágát, *bortermelésüket* a művelt nyugatról behozott szőlőbetegség, a filoxera tette ezelőtt 15—20 évvel tönkre. Szőlőink aránylag igen rövid idő alatt elpusztultak, borfogyasztásunk az országban csökkent, ami kevés bor fogyott, azt külföldről hoztuk be és népeink ezrei nagy területeken megletek fosztva keresetüktől. Ekkor az állam vette kezébe a mentési akciót, karöltve a borvidékek birtokosaival, újra telepítették szőlőinket, úgy, hogy ma már sokkal nagyobb területek állanak szőlőmivelés alatt, mint állottak a pusztulás ideje előtt.

De nemesak az ősi idők óta beültetett vidékeken telepítettek szőlőket, hanem nagyon sok homoktalajú földet tettek jövedelmezővé szőlőtelepítés által és midőn ezen területek is termés alá kerültek, hirtelen a *tultermelés* veszedelme fenyegetett, főképen azért, mert termelésünk nem állott és nem áll ma sem helyes arányban borfogyasztásunkkal.

A borfogyasztás csekély mérvének oka hazánkban kizárólag az, hogy a bor az utolsó két évtizedben elvesztette népszerűségét, megszűnt a közéletben oly szerepet tölteni be, melyre mint a leg-egészségesebb, régi nemzeti italnak igénye volna. Helyét elfoglalták a szegényebb néposztálynál a pálinka, a jobbmóduaknál a sör, valamint a természetes és mester-séges szénsavas italok.

Egybevételé már most a *tultermelést, a csekély fogyasztást és a kis kivitt* külföldre, holt bizonyossággal lehet egy olyan válságos időre következtetni, amikor *szőlőink haszna a termelési költségeket se fogják fedezni*. Ezen bekövetkező állapotnak elejét venni a szőlőmivelési politika legfőbb gondját kell, hogy képezze.

A különböző célra vezető eszközök közül a mult évben Pécsen az országos kiállítás alkalmával a magyar szőlőgazdák egyesület által megtartott IV. országos szőlészeti és borászati kongresszus megállapította, hogy a borfogyasztás népszerűvé tétele egyike a legcélszerűbb eszközöknek és az erre vonatkozó megindítandó akció keretébe felvett egy határo-

zatot, melynek értelmében borvidékeként *hatósági borpincéket* kellene létesíteni.

Ezen előzményekből kifolyólag Arad sz. kir. város tanácsához is érkezett beadvány az említett egyesülettől. A beadványt a tanács véleményezés végett kiadta nekem és utóbb véleményem alapján lemondott az indítványozott városi pince létesítéséről. Tekintettel azon körülményre, hogy borvidékünk és különösen városunk közönsége érdeklődik az ügy iránt, szívesen szolgállok az alábbiakban felvilágosítással azon szempontokról, melyek az említett javaslat, illetőleg ajánlat elbírálására alapul szolgáltak.

Németországban és Ausztriában már évek óta létesítettek hatósági felügyelet alatt álló városi borpincéket, melyeknek borát a törvényhatóság maga vásárolja közvetlenül a termelőknél, maga kezeli teljes érettségig és maga méri ki. Az ilyen megfelelő módon létesített városi borpince rendszerint jól jövedelmező befektetés a városnak, előmozdítja az idegenforgalmat és a borfogyasztás népszerűsítésének hatalmas rugója.

A közönség szívesen felkeresi az ilyen helyiséget, mert ott nagy választékban megtalálja mindenki azt az italt, amely izlésének legjobban megfelel és így a bor ismeretével annak mekedvelése is lépést tart. Ezen utóbbira pedig nagy szükségünk van, mert feltűnő, hogy míg Franciaországban, a husz éven aluli népességet figyelmen kívül hagyva, évenként és fejekint 113, Sveicban 102, Olaszországban

A hétről.

Az orr jegyében.

Istenkém, de szép az élet,
És a tél is, óh mi szép!
Künn az utcán minden ember
Piszkos pocsolóba lép.
Egy-egy utcán át se juthat
Aki uszni nem szokott,
S láttunk már a sárba fulni
Néhány uszóhajnokot.

Sárcipőnek van keletje,
Sőt, ki jó módszert követ,
Derekára rácsatolhat
Egynehány mentő övet.
Ám a mentés mindhiába
S míg az ember mit se sejt,
A jó isten mindnyájunkat
Súlyos náthálázba ejt.

S míg a zsebkendő uralma
Szörnyen dúlja most a hont,
Percei-zsebkendőt a kormány
Szintén nagy-sietve bont.
Házaszabályok náthálázán
Nem segíthet semmi szó,

Jöjjön hát a legkeményebb
Zsebkendő-revizió.

Zsebkendővel köt be Bécsben
Schönaich sok magyar szemet,
S míg a zsebkendőt kihúzza,
Kifoszt sok magyar zsebet.
S mert a nátha elcsigázza
A független orrokat,
Mitriehen! kiáltja *Schönaich*,
S szagotlat velük sokat.

Óh, az orr most fontos szerv lett,
És a hivatása nagy,
Orra után idul az most,
Kit az ész is cserbe hagy.
Odafont a parlamentben
Szimatolni most divat,
És a nemzet nem egy vágya
Akad meg egy orr miatt.

Mert van orr, mit eltakarni
Abszoluto nem lehet,
Nincs zsebkendő Gileádban,
Amely ily orrot befed.
Egy szó mint száz: honfi szívben
Bánat mindhiába forr,
Kárpátoktól Adriáig
Fő a zsebkendő s az orr.

Zsebkendővégről lövöldöz
B. nejjére agg Krivány,
Mert az ügy, mely ismeretlen,
Egyszerűen vért kíván.
S hogyha egyszer vérré vágyik
A szabadlábás kebel, —
Ezt a kebel boszu vágya
S Kr.ványt csendőr fogja el.

S míg a zsebkendőnek s orrnak
Ily szerep jut mindenütt,
Tengeren túl egy magyarra
Boldog násznak napja sűt.
Milliókat venni nőül,
Szép eredmény, annyi szent,
Ily eredményt ér el az, ki
Orrát büszkén hordja fent.

Ah, az orr! Egy laktanyának
A nevéz ez dönti el,
Argyelán hiába támad
A feleltetésével.
Okvetetlenkedni egyre
Nem szül jó vért: tiszta sor,
S nem szereti a miniszter
Aki minden lébe — orr.

97, addig Magyarországon csak 12-1 liter borfogyasztás esik.

Jelenleg azonban a konjunkturák nem alkalmasak a borértékesítés előmozdítását célzó mozgalmak megindítására, amennyiben az olasz bor behozatának megszűnése, a homoki szőlők ezidei rossz hozama és az ausztriai legutóbbi gyenge szüret folytán vidékünkön a termelőknek eladó borkészleteik csak szórványosan és elenyésző kis mennyiségben vannak, a borkereskedők pedig a csekély kínálat és a magas árak miatt készleteiket csakis az üzleti év tartamára egészítették ki és óbor készleteiket nem gyarapították.

Ezekből kifolyólag jelenleg egy városi borpincének Aradon leendő létesítéséhez véleményem szerint a következő elengedhetetlen előfeltételekre volna szükség:

1. Megfelelő pincehelyiség berendezése a városháza alatt.

2. A szükséges borkészleteknek közvetlenül a termelőktől való beszerzése.

3. Teljesen megbízható szakközegek (pincemester stb.) alkalmazása, s főleg egy olyan vendégös szerződötése, aki nemcsak erkölcsi, de anyagi felelősség mellett is árusítaná a borokat s aki e mellett kifogástalan konyhát tartana.

A külföldön ezen körülményeknek megfelelőleg a városi borpincék kétféle módon lettek szervezve, ugyanis vagy úgy, hogy az egész vállalat az illető város házi kezelésében áll, vagy pedig úgy, hogy az illető vendégös a pincehelyiségekért bizonyos bért fizet és köteles e mellett kizárólag csakis a város borait árusítani.

Megjegyzendő, hogy a külföldön mindkét módozat jól bevált.

Mindezekből kiviláglik, hogy egy ilyen borpince létesítése céljából a városnak mindenesetre tetemes befektetéseket kellene tennie, még pedig olyan befektetéseket, amelyek egy pár évig nem jövedelmeznének, t. i. addig, míg az először beszerzett borok palackérettékké és így fogyaszthatókká kválnak.

A mennyiben tehát a város megfelelő összegű és nélkülözhető pénzkészlettel rendelkezik, az esetben a városi borpince

létesítése semmiféle nagyobb akadályba nem ütközik, s az esetben annak megvalósítását a magam részéről is óhajtanóknak tartanám.

Végül megjegyzem, miszerint tudomásom szerint ilyen vállalatok létesítését a földmivelési kormány is hajlandó megfelelő államszegélyekkel támogatni, de csak is azon esetben, ha a szükséges borkészleteket a város közvetlenül a termelőktől és nem a borkereskedőktől szerzi be. A fennebb érintett konjunkturák folytán azonban a borpince létesítését ezidőszereint csakis oly borkereskedők hozzájárulásával lehetne megkísérteni, kiknek nagyobb óborkészletük is van, oly formán, hogy azoktól a szükséges bort a város esetről-esetre átvénné és a saját pincéjében kiméretné, mely esetben azonban a fentebb említett állami támogatásra a város nem számíthatna, miután kormánykörökben ezidőszereint azon téves nézet uralkodik, hogy a termelők és a borkereskedők érdekei ellentétesek, holott *magasabb szempontból tekintve a termelő és kereskedő érdekei végeredményükben teljesen azonosok*, mert hiszen ezen esetben is a borkereskedők a városnak átadandó borkészleteik pótlása céljából kénytelenek volnának a termelőkhöz fordulni.

Birák öröme.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, február 1.

A képviselőház folyosóján szenzáció: a legfőbb delegátusnak, Wekerle Sándor miniszterelnöknek megjelenés. A miniszterelnök Bathyáry Tivadar gróffal vonul tanácskozára. Miről beszélnek, azt újságírói fül se hallhatja. Csak egy szótágból szövi össze a sejtés, hogy a tiszti fizetésekről van szó és a miniszterelnök szívesen javítaná azok helyzetét, akik, mint a katonatisztek, negyven év óta nem jutottak gátszajvításhoz.

A folyosó másik részén meg Gáál Gáston panaszkodik a miatt, hogy mindenki csak

pénzt kér. Elkövetkezhetik az idő, hogy a sok kérésre sztrájkba lépnek az adófizetők.

A házszabályrevízió tárgyalása előtt már csak két jelentősebb javaslatot intéz el a képviselőház: a bírói és ügyészi szervezet módosításáról és a fejadó eltörléséről szóló törvénytervezeteket. A parlament fásult kedvvel csinálja ezt a dolgot, ma is üres a Ház. Az érdeklődés a jövő hetek munkájának eredményét találgatja.

A mai ülésen Justh Gyula elnököl s jelentette, hogy Dési Zoltán pénzügyi államtitkár levelet írt neki, melyben lemondott geryeszegi mandátumáról. Az interpellációs könyvbe Pop Cs. István jegyzett be interpellációt.

A Ház ezután harmadik olvasásban elfogadta az erdélyi bírókrendezéséről szóló javaslatot.

(A bírói és ügyészi szervezet.)

Bizony Akos előadó: A javaslatot elfogadásra ajánlja. A reform csak ideiglenes, de így is 700 bíró és ügyész lép elő a javaslat elé a jegyzők és aljegyzők helyzetén is. Ismerteti a javaslat intézkedéseit s kéri annak elfogadását.

Szász József: A javaslatot elfogadja. Meggyőződése, hogy a bírói és ügyészi kar viszonyai az állam erejéhez mérten, rendezést nyertek most. Felhívja a kormány figyelmét a javaslat egyes hiányaira s bizik a sérelmek eloszlításában. Az ügyészeket ejtett sérelmeket azonnal orvosolni kell. A tőlük elvont pótlékokért kárpótlás jár. Fejtégei az ügyészi állás fontosságát.

Az ügyészeket általában olyan függetlenekké kell tenni, mint a bírákat. A javaslatot elfogadja, de a második szakaszhoz az ügyészek érdekében a részletes tárgyalás során határozati javaslatot fog benyújtani. (Helyeslés.)

Bródy Erő: A javaslat sok jogos kívánságot kielégítetlenül hagy. A bírói függetlenség abban legkevésbé sincs biztosítva. Elsősorban meg kell szüntetni a titkos mitósítést, mely kiszolgáltatja a bírákat felebbvalóiknak. Ezt meg kell szüntetni. Kiemeli a javaslat finanszírozási aránytalanságait melyeket az öregebb bírák és azok a jegyzők szenvednek meg, akik december 31-ike után neveztek ki. Külön szólna a joggyakorlók sanyaru helyzetéről. Ezek illetményeikből még vegetálni sem tudnak. Mégis, bírói kvalifikációjú egyének ezer korona törzsfizetésből hat évig is kénytelenek megéhsztálni. Ez képtelen és türelmetlen állapot. A bírói és ügyészi függetlenség országos érdek. A javaslatot elfogadja, de a sérelmes intézkedések korrigálását kéri. (Helyeslés.)

A jó orvosság.

Franciából fordította: Lócsy Béla.

Ötvenéves korában Savinier, ki mindeideig csodás nagyszerűséggel tudta berendezni életét és szerzett vagyot, nagy hibát követett el: megnősül. Elvett egy huszonnégy éves leányt, kinek iránta mutatott hiu érdeklődését szerelemnek magyarázta. Házasságukban hamar megéreztek a negyedszázad különbséget, kegyetlenül mutatkozott ez gondolataik, izlésük, óhajaik eltérésében. A férfi jól ismerve az élet mindennapi örömeit, az élvezeteket már szokásokkal helyettesítette, ő már leszállóban volt az élet hegyéről, az asszony most kuszott fel oda, telve reményekkel és étvágygyal a fényre és élvezetekre. A házastársak mihamar ellenségeké váltak, de eltakarták a valóságot színeli külsőségekkel. A bánattól vagy a csalódástól Savinier ideges lett, majd súlyos beteg. Felesége, Valentine asszony az unalomtól csábítva, egy André Juliar nevű festővel foglalkozik, kinek szép külsején kívül más tehetsége nem volt. A művészet álarcá alatt Juliar otthonos lett a házban. Valentine festő és flirt leckéket vett és Savinier fáradtan türe mindent, tudva azt, hogy a fiataltságot kárpótolni kell és mert meg volt győződve, hogy feleségében él bizonyos becsületérzet, mely megmenti a házasságtöréstől.

Egy délután Valentinnél. Juliar belép.

Valentine: (kezét nyújtva, boldogan) Jó napot, kedves barátom!

Juliar: (meglepetve.) Talán egyedül van, hogy ily jókedvvel fogad?

Valentine: Igen egyedül, nyugodtan lesünk!... Ő elment a hidegvizgyógyintézetbe.

Juliar: (nyugtalanul) Talán jobban érzi magát?

Valentine: Sőt ellenkezőleg, rossz éjjele volt.

Juliar: (megelégedetten) Ugy találom, hogy hanyatlak. Nem volt szükség ma reggel orvosra?

Valentine: De igen az orvos itt volt!

Juliar: (reménytel) És?...

Valentine: Mindig ugyanazt mondja, nincs határozott betegsége, de az életerő alapjában van megtámadva, nem lehet rajta segíteni.

Juliar: Az orvos is tévedhet!

Valentine: Nem, nem! Gelatin dr. bizalmasan közölte velem, hogy a gyógyítás lehetetlen. Pontosán emlékszem ezen mondatra. Az ő betegsége annál súlyosabb, mert nem lehet biztosan meghatározni.

Juliar: A lejárati napja mindig a távolban marad.

Valentine: Gelatin ellenkezőleg a haladást nagyon gyorsnak találja. Azt mondta, hogy csak az idő, hónapok, talán csak hetek kérdése.

Juliar: Nem sokat bizok az orvosok véleményében. Miért oly soká várni? Miért ne le-

gyünk egymáséi most, hisz sosem szerethetjük egymást nagyobb hévvel?

Valentine: Mig ő él, nem tehetem...

Juliar: Ellenkezésének nincs semmi támasza! Férfje közömbös... sőt legyünk csak őszinték, Ön megveti őt!

Valentine: Egy okkal több; büntetni akarom magam ezen alaptalan ellenszenvért.

Juliar: Őszintén szólva, Önnek aggályai vannak egy oly emberrel szemben, aki elvégre is megvásárolta az Ön ifjuságát, elzárta az élettől és betegápolóvá tette...

Valentine: Megszabadított az anyagi gondoktól! Halával tartozom neki... legalább élete végéig. Azután az Öné leszek... (gyöngéden) hisz tudja, hogy szeretem.

Juliar: (meghatva) Ez igaz... De nem fogja bevárni, míg törvényes feleségem lehet?

Valentine: Nem. El fogunk utazni valahová, az álom és fény országába, a hol szerelmünkbe merülve fogjuk tölteni mézes hetekinket. Ön oldalam mellett fog festeni!

Juliar: Egyiptomba, akarja?

Valentine: Igen... azaz ez függ az időtájtól, a mikor...

Juliar: A halálától természetesen! Ha ez egészen tavaszig húzódik, ggy az olasz tavakhoz, azután pedig Skóciába megyünk! A vagyonnal, melyet Ön örökölt a házassági szerződés értelmében és avval, a mivel én bírok, gondtalan, édes életet biztosíthatunk magunknak!...

Pescha Miklós: Elfogadja a javaslatot. Beszéde alatt a karzatról gróf *Andrássy* Gyulának címzett levelet dobtak le, mely egyenesen *Günther* igazságügyminiszter f. j. r. eseit.

U. perc szünet.

Szünet után

Batthyány Tivadar gróf reflektálni akar röviden a javaslat kapcsán a múlt kormányzat hibáira az állami tisztviselők helyzete nek javítása szempontjából. Röviden válaszolni óhajtja, hogy az új kormányzat miféle ténen javított az állami alkalmazottak helyzetén. Teszi ezt annál is inkább, mert a delegáció minapi ülésén *Schönaich* hadügyminiszter olyan dicsérrel balmazott el bennünket, amelyet az állam anyagi helyzete el nem bír. A katonatisztek fizetés-rendezésére gondolt a hadügyminiszter. Rendezték a vasutasok, tanítók a Ház tisztviselői és most az ügyészi és bírói kar fizetését. Amennyiben idáig terjed *Schönaich* dicsőre, akkor rendben van. Nézz meg azonban a hadügyminiszter ur azt a rengeteg sor, akik még fizetésre rendezésre várnak. Hosszasan beszél a napidíjasokról, akik a legszánandóbb páriák. A katonatisztek és állami tisztviselők lakáspénzeit hasonlítja össze. Nem kifogásolja a katonai lakbéréket, de igenis szükségesnek tartja, hogy az állami tisztviselők ebbeli követelését is teljesítsük.

Kijelenti, hogy csak akkor lehet a katonatiszti fizetés emelésére gondolni, ha a legsanyarubb helyzetben levő állami alkalmazottak sorsán segítenek. A katonatisztek ugyanabban a rangosztályban tetemesen több lakbért kapnak, mint az állami tisztviselők. Amíg az állami alkalmazottak legégetőbb szükségletei sincsenek kielégítve, addig nem szabad a tisztizetések emelését emlegetni. (Ének helyesítés.) Még egyet hoz fel. Egy c. és k. tábornagy beleül Magyarországi miniszterelnöki székébe és felszólítja a szocializmust. Nem adott enivalót, de felkeltette étvágyukat. A honvédelmi miniszter kedves kollegájára, *Fejérváry* tábornagyra vessen, ha most a tisztizetések javításával várnia kell. (Éljenzés.)

Lengyel Zoltán elfogadja a javaslatot, amely ellen azonban több kifogása van. Rátér a nemzetiségi kérdésre, mire az elnök ismételtén figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Günther Antal igazságügyminiszter közönettel veszi a javaslat iránt megnyilatkozott érdeklődést. Ami *Schönaich* hadügyminiszter nyilatkozatát illeti, azt hiszi, hogy a hadügyminiszter a legszerényebben nyilatkozott a ressortját illető fizetés-rendezés kérdéskörben. A bírói és ügyészi hivatást nagyra becsüli, elismeri a bírói és ügyészi kar kiválóságát és noha nem barátja a pótlékrendszernek, hajlandó mégis, hogy a *Szász* József képviselő által felpanaszolt anomálián segítsen és a rész-

letes tárgyalásnál erre nézve javaslatot fog benyújtani. A mai rendszer átalakítását úgy fogja megvalósítani, hogy a titkos minősítésnek még a nyoma is eltűnik. (Zajos éljenzés és taps.) Elfogadásra ajánlja a javaslatot.

A Ház ezúton a javaslatot általánosságban elfogadta.

A rézletes tárgyalásnál a címei és az első szakaszt vita nélkül fogadták el.

A második szakasznál

Günther Antal igazságügyminiszter oly értelmű módosítást nyújt be, hogy az alügyészek a hatszáz korona pótlékot előléptetésük esetén is mindaddig megtartsák, míg csak a hetedik fizetési osztályba vezető ügyész zé nem leveztetnek ki.

Szász József erre a maga hasonló indítványát visszavonja.

A Ház a szakaszt az igazságügyminiszter pótlásával elfogadta.

A többi szakaszokat vita nélkül fogadták el.

Felszólalás nélkül elfogadta a képviselőház a *Nagyikinda*—*Arad* h. é. vasutáról, továbbá a *Szabadka*—*Gombospalánka* h. é. vasút építéséről szóló törvényjavaslatot.

Szterényi József államtitkár a főrendiház legutóbbi ülésén történt felszólalásának egy kifejtését igazítja helyre. Amikor a vasuti vállalkozókról szót, azt mondotta, hogy a kereskedelmi kormány alig fogadott két vasuti vállalkozót. Ezt sokan félreértették és úgy magyarázták, mintha nem volnának hajlandók vasuti vállalkozókat fogadni. Kijelenti, hogy teljesen tisztességes, becsületes foglalkozásnak ismer minden munkát, így a vasutvállalkozást is.

Attérnek az interpellációkra.

Pop C. István a kovaszinczi bíróválasztás ügyében interpellál. A választáson *Cure* János gör. kel. román lelkésszel vérázító igazságtalanság történt. A következő interpellációt teszi elő:

Éő-zör: Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy ez év január huszadikán Kovaszinczon a községi előjáróságválasztás alkalmával a csendőrök *Cure* János gör. kel. román lelkész, kovaszinczi lakost *Faragó* István világi főszolgabíró parancsára minden törvényes ok nélkül letartóztatták, bilincsekbe verték és azután min: a legelvetemültebb gonosz tevőt, megkötözve Világosra vitték, ahol csak másnap bocsátották szabadlábra.

Másodsor: Hajlandó-e a belügyminiszter ur a legszigorubb vizsgálatot elrendelni ez ügyben?

Harmadsor: Tekintettel arra, hogy *Faragó* István főszolgabíró, mivel annak idején elrendelte, vagy elnézte, hogy a választás alkalmával egy választót, aki egyuttal pap, mindezt törvényes ok nélkül letartóztassák, fogva tart-

sák, hivatalos hatalmával visszaélt, cselekvésével a B.kv. 193. szakaszába ütköző vátség összes ismerve fennforogni látszanak, hajlandó-e a belügyminiszter ur sürgősen intézkedni, hogy a főszolgabíró állásától felfüggesztessék, ellene a fegyelmi eljárás megindíttassék.

Negyedsor: Hajlandó-e a honvédelmi miniszter ur a legszigorubb vizsgálatot foganatosítani a csendőrök ellen és intézkedni, hogy azon csendőrök, akik *Cure* János lelkésszel letartóztatták, vasra verték, kegyetlen módon megkínózták, melő büntetésüket elvegyék.

Ööd-zör: Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben gyakoriak a panaszok a csendőrök viselkedéséről és brutális eljárásai miatt, hajlandó-e a miniszter intézkedni, hogy ezen visszaélések megszüntetessenek.

Az interpellációkat kiadták az illetékes minisztereknek, mire az ülés véget ért.

A magyar-amerikai bank.

Támadások *Boross* Jenő ellen.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 1.

Több ízben megemlékeztünk már azokról a támadásokról, melyek a fővárosi sajtóban a nemrégiben alakult magyar-amerikai bank ellen, de különösen annak alapítója, az aradi származású *Boross* Jenő ellen helyet találnak. A *Hitel* című pénzügyi szaklap legutóbbi számában ismét foglalkozik *Boross* Jenővel, még pedig láthatólag elfogult és rosszindulatú hangon, de mégis igen érdekesen. Noha tudomásunk szerint a *Hitel* cikkeknek nincs igaza, mert az amerikai magyar bank reális alapokon nyugszik, — mégis érdemesnek tartjuk a cikk leközlését, anélkül, hogy annak tartalmával azonosítsunk magunkat. A cikk így hangzik:

A magyaroknak tehát meg van a bankjuk Newyorkban. 1907. december 2-án nyitotta meg boltját; aligha fog sokáig tartani, hogy ismét bezárja. Tőkéje és tartalékai összesen 200,000 dollárra rugnak, a költségek pedig évenként 50,000 dollárra (ebből az igazgatók fizetése egyedül körülbelül 20,000 dollár.) A banknak ahhoz, hogy fennállhasson, legalább 2 millió dollár készpénzvetetést kell kapnia; de honnét? Alig kaphat 1/4 millió készpénzvetetést, tehát nem is állhat fenn. A meglévő tőkék felélik, még mielőtt a vállalatnak alkalma volna meggyökerezni.

Valentine: (gyöngéden) Nagyon boldogok leszünk!... Annyival is inkább, mert várniuk kell és addig kötelességünk van véle szemben!...

Juliár: Ó nemsokára elköltözik a másvilágba!

Valentine: (sóhajtva) Szegény ember!... Ez reá nézve megváltás lesz!

Juliár: Kétségkívül! (Rövid csend, telve reménnyel)... Úgy-e nem maradunk ebben a házban?

Valentine: Miért ne, ha rám hagyja?... Sokat vesztenénk az eladásával és nagyon kényelmes is.

Juliár: De mindenestre más butorral! Mindez régies...

Valentine: Természetesen, sokat fogunk változtatni, sőt van egy tervem. Ezt a lakást kitünő műteremmé lehetne átalakítani...

Juliár: Mennyire megegyeznek az ízléseink! Milyen öröm lesz mindezt elrendezni... (nevetve) nekem már úgy tűnik fel, mintha házások volnánk...

Valentine: Ez mulattató!... Én már elkészítettem a tervezetet jövőd életünkhöz!... Sokat fogunk utazni, estélyeket adunk...

Juliár:... Vesztünk egy autót!... Önnek nagyvilági életet kell élnie, a mostani remete-sége után!

Valentine: Különösen az utolsó percekkel járó felindulások után! Mindennek dacára kínos lesz!...

A szomszéd szobában megmozdított butor-darab zaja megakasztja őket. Ő belép. Ha tudnák, hogy ott volt beszélgetésük kezdete óta! *Savinier* ideges szeszélyből alig távozva el, hogy gyógykezeltesse magát, visszatért, hogy szobájában pihenjen. Az ajtó előtt hallotta *Valentine* és *Juliár* első szavait, azután megdöbbenve, lihegve a többit a kegyetlen, vad beszélgetést!... Ő hitt felesége odaadásában *Juliár* barátságában, pedig mindkettő önző elenség, mely vérszomjasan várja az ő halálát. Egy neme a forradalomnak megy végbe bensőjében, a lelki és testi fájdalom ujjászúti; hirtelen egy eszme fogamzik meg agyában...

A betegség álarca alatt lassan, törődötten belép ho zájuk a szalonba.

Valentine: (figyelmesen közeledve hozzá) Milyen hamar visszajöttél!... Nem vagy fáradt?

Savinier: (nehézkösen leül) De igen... Nem bízom tovább... ki vagyok merülve (figyelve feleségét és barátját.)

Valentine: (tiltakozva) Ne beszélj ilyeneket! Az orvosok bizonyítják, hogy nincs semmi bajod.

Savinier: De én érzem, hogy halálos beteg vagyok.

Juliár: Ön kegyetlen dolgokat mond azoknak, kik szeretik.

Savinier: (kezét áldólag nyújtva *Valentine* és *Juliár* felé) Tudom, hogy mindketten szerettek és ez az egyedüli örömöm s vigaszom...

De a ragaszkodás bármily nagy is legyen, nem képes csodákat előidézeni!

Juliár: Pedig meg fogja tenni! (gunyosan) Megvagyok győződve, hogy Ön még mindket-tönket eltemet.

Savinier: Ah! Gyermekeim ilyen ne is kívánjanak. Öreg, beteg vagyok, elszomorító és fárasztó környezetemre, nekem kell elköltöznöm. Ti fiatalok, erősek vagytok, élvezhetitek az életet!... Így együtt látva benneteket, kik egyforma ízléssel, szívnemességgel birtok és egymás iránt valami érzést tápláltok, melyről azt hiszitek, hogy rokonszenv, de a miből szerelem fog fejlődni, egy eszmém támadt!

(*Valentine* és *Juliár* erősen tiltakoznak.)

Savinier: Csak nem kell tiltakozni, az érzés, melyről beszélek, teljesen természetes, egészen törvényes és azért azt akarom, hogy nyíltan beszéljünk erről. Ha valaki úgy szenved, mint én, annak az élet csak kín. Az ember nem törődik magával, folyton a közeli végre gondolva... csak mások iránt érdeklődik... akik iránta jók voltak... Azt akarom, hogy általam legyetek boldogok halálom után... Biztosítani akarom boldogságotokat, de előbb tudnom kell, nem csalódtam-e? Nos *Valentine*?

Valentine: Talán... tényleg — a nélkül, hogy elfelejtettem volna mivel tartozom néked — bizonyos gyöngédséget tanusítottam barátunkkal szemben.

Savinier: (rejtett gunnyal) De hisz ennek is én voltam az oka és ezért becsületes véget akarok adni annak, amit lelkiismeretlenül elő-idéztem. A mikor én már nem leszek...

Valentine (drámaisán): Elég!... El akarod

Az intézet élén egy ember áll, aki több éven át „National Bank-Examiner“ volt New-Jersey számára. Az amerikai bankrevizor egy könyvvívó, ki miután egy ideig egy bank könyveit vezette, „snell“, vagyis egy politikus protekciója által ily revizori állást kap. Természetes, hogy a „politician“ ezt nem teszi ingyen; ezeknél itt Amerikában kevés pénzzel sokat lehet elérni. Tehát a magyar-amerikai bank elnöke eddig könyvrevizor volt az állam szolgálatában. Nagyszabású szakismereteket a váltó- és aranyarbitrage, általában a nemzetközi banküzlet terén alig lehet tőle várni. Ellenben a bank alelnöke, Boross Jenő ur — mielőtt Amerikában kikötött, Buchsbaum Áron vagy Ábrahám volt a neve — legeslegesőrangú „bank“-ember. Üzletileg — eltekintve a turfon való iparszerű játék-üzletétől — azelőtt s oha életében nem volt tevékeny. De megalapította a bankot, vagy helyesebben a felesége alapította meg és azután ő, illetőleg a felesége szinkurat teremtett neki. Tíz esztendőre kötöttek vele szerződést. Zseninek kell lennie, hogy ezt el tudta érni. — Néhány évvel ezelőtt hirtelen elhagyta Budapestet, hogy Amerikába menjen. A hajón ismerte meg a mostani feleségét, ki Marconinak volt a menyasszonya; de a szakadatlanul tanuló tudós végre még sem felelt meg a fiatal, élénk amerikai milliomosnőnek. Boross Jenő 2 méter magas alakjával, fekete bajuszával és szakállával, elegáns allűrjeivel és forró magyar vérvével jobban tetszett neki. Az uton a fiatal hölgynek és szüleinek magyar mágnásnak mondotta magát és — a mit akart, az sikerült neki: tehát e tekintetben is zseni. — Az esküvő után feleségével Budapestre utazott. Nem volt nyugta; meg kellett mutatni a régi „jeu-pajtasainak“, hogy mint fürdik most az aranyban. Legfőbb törekvése az volt, hogy a turfon hol csak száz bankót veszített el, vezető szerepet játszasson. Istállót szerzett és nem tartott sokáig, a míg egy fél milliót, feleségének fél vagyonát elköltötte. Ebben is zseni volt. De most az anyós rátette a kezét arra, a mi még maradt és Boross a magyar földművelésügyi minisztérium mint biztost küldte ki Newyorkba, hogy itt a magyar borok behozatalát előmozdítsa és felügyelje.

Egy ismert magyar bank ajánlólevelével a zsebében jött Newyorkba s ezzel a levéllel

mutatkozott be egy előkelő bankháznál. Azt az ajánlatot tette ennek a bankcégnek, hogy a magyar borbehozatalt financirozza, a miben természetesen utalt arra a körülményre, hogy a magyar földművelésügyi minisztérium kiküldött biztosa. Az illető bankház főnöke azonban pár órával előbb magánlevelet kapott Budapestről, a melyben figyelmeztették, hogy óvakodjék Boross urral összeköttetésbe lépni. Így a kiküldött biztosnak ajánlatára a legnagyobb nyugalommal azt válaszolta, hogy „a magyar földművelési minisztériummal nem csinálók üzleteket.“ Vette a cilinderét, mely mindig mellette áll a pulton és ott hagyta a biztos urat. Eugène (olvassd Jusin) Boross tajtékzó dühvel hagyta el a bankház palotaszzerű helyiségét. Pár héttel később Budapesten a minisztériumban változások állottak be és a borbiztost felfüggesztették hivatalától. Az új minisztérium minden kártérítési követelését kereken visszautasította és kijelentette, hogy Boross ur kiküldetése törvénytelen és érvénytelen volt. Feleségének társadalmi összeköttetései révén Buchsbaum — illetőleg Eugène Boross — a szinte hihetetlen dolgot megvalósította és néhány jó amerikai financerrel megalapította a magyar-amerikai bankot, sőt még azt is keresztül tudta vinni, hogy egy budapesti intézetet, mely a magyar takarékbank-részvények olyanfajta „holding Company“-ja, az alapításba bevont. Igaz ugyan, hogy ennek az intézetnek igazgatóját az igazgató-tanács majd hogy ki nem dobta, amikor New-yorkból visszatért Budapestre és jelentést tett az alapításról, bemutatva többek között Boross ur 10 éves szerződését.

Boross Eugène (mondj Jusin) a magyar-amerikai bank alapítója és (a legközelebbi évtizedre) alelnöke most Európába utazik, hogy a bankokat meglátogassa és összeköttetéseket létesítsen. Ha most Newyorkban valaki azt kérdi tőle, hogy mely fajta üzleteket csinál az „ő“ bankja, akkor erre azt a stereotip választ adja: „De kérem szépen, mi mindent csináljuk, amit a többi bankok csinálnak!“ Ebben is mutatkozik a zsenije; de az európai financernek nem lesznek az ily válaszokkal megelégedve. Az alelnök ur európai útja adja majd meg a magyar-amerikai banknak a halálos döfést. Egy magyar-amerikai bank nem életképes. A kereskedelmi forgalom Magyarországon és az Egyesült-Államok között

jelentéktelen. Az imigránsok és emigránsok pénzáttalási forgalma jobbra a postán megy; az összegek jobbra oly csekélyek, hogy egy kis árfolyamkülönbséget nem játszik szerepet. Betéteket a bank csak gyéren kaphat, mert a bizalom az első pillanattól kezdve hiányzik. Azonkívül Newyorkban nincsenek kiváló magyar kereskedők, mint a hogy vannak itt német, angol svájci nagykereskedők és importőrök. A mi Magyarországból Newyorkba jön, annak jobbra Magyarországból el kell menni.

Két nap hangulatai.

Írta: Obiath Mariska.

Szól az ének pediglen ezuttal a sárról, lucokról s több ilyen rokon fogalmakról, nemcsak az utca havas saráról, melyben influenzától megviselt lábainkkal vígan taposunk, hanem a nagy sárról, mely az élet útjain járva, tapad az emberek sarkára és a kicsi piszkokról, a társadalom piszkos, kis, mosdatlan erkölcsű fiairól, akik, mint az egyszeri szegény ember gyerekei, annyian vannak, mint a rosta lika, sőt még egygyel annál is többen.

Én is, mint Ignóus kollegám, eltudom képzelni a sikkasztó lelkiállapotát. Elképzeltem és együtt éreztem Kriványnyal, az egykori árvapénztárossal, amikor a kedves manipulációival szomorú árvák szájából lopkodta ki a falatokat, pedig régen volt éstenem, akkor még annyira nem olvastam újságot, hogy szabad időmben inkább a hamunak is mamu mondtam. Talán volt valami igazsága neki is, mikor, mint a sikkasztók rendszerint úgy, gondolkozott, hogy egyszer él az ember, legalább jól éljen.

De hogy aztán fordult egyet az idők kerekén a dolgok sora — már nem volt igeza többé. Mert jó, ha az ember egyszer él, de ő nem egyszer élt. Ujra kezdte az életet, mikor elhagyta a börtön falait, a teste új lelket cserélt, addig a sikkasztó lelke volt és bizony csak a vakszerencsése őrzötte, hogy azután nem vált gyilkos léleké.

Más ember örül, ha egy feleség oldalán békésen lemorzsolhatja az életét, Kriványnak ebből is három jutott és ha nem tudnám, hogy Lehár mester agyának kohójában már régen kalapálódott legújabb ope-

rabolni reményemet? Én meg foglak őrizni... Megfoglak gyógyítani.

Juliar: Mi megfogjuk önt gyógyítani...

Savinier: Ismétlem, hogy az én sorsom kikerülhetetlen. Nagyon szép töletek, hogy annyira gondomat viselitek és ezért, ha én már nem leszek, meg kell, hogy legyen a jutalom... ti egymáséi lesztek... (Valentine és Juliar zsebkendőikkel törlik szemüket, melyek örömkönyvektől nedvesek.) Nem... ne sirjatok, félre a szomorúsággal! Hát én szomorú vagyok? Sőt, örömet okoz vígan tervezni az jövőt, amikor talán én elköltözve a másvilágba, nálatoknál is boldogabb leszek... Tehát ti egymáséi lesztek?...

Valentine: Ha evvel akaratodat követjük?...

Savinier: Teljesen! Csupán a tíz hónap várakozási idő unalmas, amit a törvény követel.

Juliar: Hogyan? És a gyászunk?

Savinier: Ah! ez balga beszéd, ettől felmentelek! Mindig utáltam a világi szokásokat, melyek meghatározzák, hogy egyik szövet gyászosabb, mint a másik, hogy gyászban csukott ruhában kell megjelenni az ebédnél s nem decoltálva, gyász az, ha valaki színházba zárt páholyba megy s nem a földszintre és így tovább! Mentsétek fel magatokat ezen ostobaságoktól! A valódi gyászt a szívből viselik s tudom, hogy ezt ti érezni fogjátok! Annyival is inkább, miután együtt fogtok élni s így beszélhetek rólam. Mi kötelez tehát benneteket arra, hogy bevárjátok a törvényes tíz hónapot?

Valentine: Hogyan lehetséges ez?... Te felmentesz bennünket?

Savinier: Nem mondom, hogy dacoljatok a bevett párisi szokásokkal, de ki akadályoz benneteket abban, hogy várva az egyházi áldás idejét, egy szép utazást tegyetek?... Biztos vagyok benne, hogy bizonyos országok Juliar esetének szép anyagot szolgáltatnának!

Juliar: Mindig keletre álmodoztam...

Savinier: Például Egyiptomba, t. i. ha tél lesz akkor... Nyáron tetszéstek szerint válaszhattok... az anyagi eszköz meglesz abban, a mit neked hagyok kedves Valentineom.

Valentine: Egészen érzékenyítesz ezekkel a dolgokkal! Te mindig oly jó voltál hozzám!...

Savinier: Tudom, hogy nem pazaroltam jószágom hálátlanra s ezért folytatni is akarom, hogy az emlékem sem legyen előttem kevésbé kedves, mint a jelenlétem... Szeretném ha megtartanátok ezt a házat, melyet rátok hagyok... kínos lenne rám nézve, ha mások laknának benne. Természetesen átalakíthatjátok tetszéstek szerint!...

Juliar: (akaratlanul) Szükségem lenne egy műteremre.

Savinier: Természetesen!... És Valentine is talál majd izlése szerint szükséges átalakítani valót... Részemről kevés hátralevő napjaimra nem akarok semmit zavarni; megszoktam már az én régiségeimet.

Juliar: (élénken) Semmiesetre sem kell megváltoztatnia szokásait.

Savinier: Tudom, hogy gyöngeség tölem meghalni kívánni a megszokott környezetben... a butorok között, melyeket magam rendeztem el... de ti el fogjátok tűrni ezt (sóhajtván) hisz nem tart már sokáig... (rosszullétet színel.)

Valentine: (hozzáesietve) Mi bajod?

Savinier: Nem érzem jól magam... a fejem szédül... Ugy hiszem, végem van... Ah!... (teljes eszméletlenséget színel.)

Juliar: Kedves barátom... sőt... friss vizet...

Valentine: Ha így kimulna?...

Juliar: Mindenesetre ez jobb lenne reá nézve!... (nyugtalanul nézi)... Bizonyos Ön benne, hogy minden írásban van, a mit nekünk ígért?

Valentine: Remélem!... Talán csak volt annyira előrelátó... (sőt lélegeztet be férjével, ki lassan felnyitja szemét, visszanyeri eszméletét.)

Savinier: Mily messziről jövök!... (gyöngéden megszorítja Valentine és Juliar kezét, könnyekig meghatva). Mily odaadással ápoltok!

Es a következő napokon, heteken, hónapokon át buzgón ápolják, nem lévén biztosak a végrendelet tartalmáról. Savinier gyógyítva az eszmétől, mely őt uralja, tovább játsza a halálját, mindinkább növekvő egészséggel. Az orvosai bámulják érthetetlen gyógyulását.

rettjének, a Der Mann mit den drei Frauen — a Theater an der Wien kassadarabjának gondolata, azt kellene hinnem, hogy szent-ügye Kriványt példázza benne, a nagyot, a hatalmasat, a rémregénybe illő hőst, az Eugen Sue tollára való regényalakot.

Jár az ember gondolata egyik helytől a másikig, itt megkap valami szomorú történet, ott a sötétségből rémek pofája villog felénk, s az idő vesszőparipáján fut el fejük felett a rövid élet. És az ember csak megy előre. Megy, aki a dicsőség felé pázsitos ösvényen halad, megy, aki padláslepcsőjén kapaszkodik fel a szerény előrefutásnak, megy a sikkasztó is és három asszonynak egy-egy elhibázott darab életén halad keresztül.

Ahogy az első asszonnyal történt, az egészen közönséges kis história volt. Megesküdtek és elváltak. Ennyi és semmi több. Semmi összeütközés, semmi drámai motívum, egyszerűen nem tűrhette Kriványban az embert és szétváltak jó Derblay Fülöp módjára, mint a hogy megteszik közönséges halandók számosan, akiknek lelki életéből hiányzik a harmónia.

Nem úgy a második! A második asszony, mikor férjhez ment hozzá, még ember volt, látszólag-e, vagy csakugyan nem „bűnözőtt” még akkor, nem tudom. És hogy aztán kipattant a titok és éber órei a közmórnak lefűlelték jó Krivány Jánost, edább állott tőle a felesége. Elhagyta, mintha sohse ösmerte volna, elhagyta, mert meggyűlölte benne a sikkasztót és Justicia Istenasszony földi szolgálat legényei helyeslőleg bólogatták rá a fejüket.

„Nem jó az embernek egyedül lenni” — mondja a szentírás. Istenes ember volt Krivány, követte az írás szavait, vevén magának harmadszor is feleséget. És a harmadik asszony — mily kifürkészhetetlen csodál a szív dobbanásainak — megszerette benne — ő mondá — az embert. Mert fiaim, bekötött szemekkel, de biztos léptekkel halad utjain a szerelem, akadályokat nem ismer el; ha sikkasztót a lovag, nos hát jöjj karjamba te sikkasztó, mert én minden bűnőddel együtt, sőt talán éppen ezért szeretlek.

Rajtavesztett a harmadik házasságán is csunya módon a hányatott életű ember és

ha kölcsön kérem egy kis időre a teozofusok hitvallását, azt kell hinnem, hogy valamelyik ősrégi tatár khán lelke inkarnálódott benne, valami vad, vérben és emberkönyben taposó, romboló szenvedélyű, szögletes fejű tatár lelke. Kriványról el lehet hinni, mert rászolgált erre a szomorú ösiségre.

Hogy végeztem immár a sárral és a szeméttel, s felcsapva az élet utcaseprőjének, szemlélés céljából egyrakásra hordtam szemétét az élet egy kis utcájának, eljutottam odáig, ahol a valóságos szemét kiirtásáról esik szó. A hol az esztétika szempontjának tekintetbe vételével arra törekcsenek, hogy tiszták legyenek az utcák, csinosak az épületek, szabályos a házak tája, hogy fejlődjön és épüljön ez a város... Szólván tehát ezuttal egy pár szót a városrendészeti bizottság legutóbbi üléséről.

Megtanácskozták, hogy szép lenne és nagyvárosias, ha a Maros partján nyári korszót lehetne létesíteni. Ahol eddig szerény vadvirágok ütötték fel a fejüket s pajkos kedvű gyerekek, vig labdázás közben, könnyörtelenül taposták le a földnek pázsitját, ott aszfalt burkolat borítaná a teret és magassarku, hegyes orru cipellők, meg vastagtalpu amerikai topánok tulajdonosai kopogva lépkednének rajta és csillogna a nyári verőfényben arcukon az ünnepi mosoly.

Hát szép volna, de kivihetetlen és nemcsak az ülésen felsorolt okoknál fogva kivihetetlen, mert hiszen, akik friss szabad levegőt akartak szívni, eddig is sétáltak a Maros partjának göröngyös utjain és bizonytalán sétálni fognak ezután is.

De akik korzóznak, mert korzózni jó, korzózni divat, azok nem fognak a Maros partjára menni mindaddig, míg a tulsó oldalon legalább is kolosszális épületek nincsenek emelve, míg a csendességet ott is lüktető élet váltja fel. Amíg a szemnek lát-nivalója nem lesz, addig nincs korzó a Marosparton, mert az emberek idegesek, a szemnek foglalkozni kell és a fülek, a modern fülek a nagyvárosi élet lármáját szomjaznak.

Gyilkosság az aradi fogházban.

Verekedő rabok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Az aradi kir. ügyészség fogházában halálos szerencsétlenség történt. A munkateremben dolgozó két rab összeszólkkozott s mielőtt a börtönőrök közbeléphettek volna, Lőrincz György meglökte Morodán Jakabot, úgy, hogy az hátraesett és fején látszólag könnyebb sérülést szenvedett. Ma azonban kitént, hogy az esés alkalmával fejét oly erősen ütötte bele egy kiálló vasdarabba, hogy koponyarepedés: következtében délelőtt meghalt.

Az eset részletei a következők:

Az ügyészség fogházában levő közös munkateremben, ahol kellő felügyelet mellett körülbelül hetven rab dolgozik, a seprőnyélkészítő osztálynál munkálkodtak Morodán Jakab és Lőrincz György, akik egy régebbi ügyből kifolyólag egymásnak haragosak. Ugyilászik, mindketten az alkalmat várták, hogy egymásba kősenek.

Tegnap Morodán Lőrincz mellett elhaladva véletlenül hozzáért Lőrinczhez, aki durván rászólt, hogy miért nem vigyáz és szidalmazni kezdte. Morodán azonban nem hagyta válasz nélkül társa sértését, hanem nyomban viszonozta azokat, mire Lőrincz feldühödve hasba ütötte Morodánt. Ez az erős ütés következtében

egyensúlyát elvesztve hátrátáutorodott és hanyat esett.

Ekkor már odaérkeztek a fogházőrök és felemelték az elesettet, akinek jobb füle mögött kisebb sérülés látszott, amely gyengén vérzett. Az egyik ór nyomban jelentést tett Dzsófi fogházfelügyelőnek, aki orvosért küldött. Az orvos megvizsgálta Morodán sérüléseit, de komoly sebesülést nem tapasztalva, a sérülést nyolc napon belül gyógyulónak minősítette.

Ma délelőtt azonban Morodán állapotában hirtelen rosszabbul állott be s eszméletét veszítette. Az esés következtében ugyanis fejét egy kiálló esztergavasba ütötte s koponyarepedést szenvedett, agyvérömlést kapott és csakhamar meghalt. A szerencsétlenül járt Morodán Jakab hozzátartozóit nyomban értesítették a szomorú esetről. Morodán a jövő héten szabadult volna a fogházból.

A gyilkos Lőrincz azonnal magánzárkába csukták és az ügyészség halált okozó súlyos testi sértés miatt megindította ellene az eljárást. Lőrincznek hosszabb fogházbüntetése volt, de most nem is fog kiszabadulni, mert a gyilkosságért valószínűleg nagyobb büntetést kap. A hirtelenül elhalt Morodán holttestét holnap boncolják fel.

Apponyi Aradnak.

Drága ajándék.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Aradváros egyetlen polgári fiúiskolája évek óta szüknek bizonyult. Négy vármegyéből keresik fel bizalommal a tanulók az iskolát s az iskola már évek óta nem tudja őket a modern pedagógiának megfelelőleg elhelyezni. Még a párhuzamos osztályok intézménye sem javított a helyzeten. Ideig óráig csak tengődött és vergődött a tanító testület a túlszűlt termekben és nem szünt meg az illetékes hatóságoknál panaszolkodni. Az iskolaszék a törvényhatósági bizottsági közgyűlés előtt feltárta a helyzetet, azonban a város pénzügyei, a melyek jórészt a tulajgy kultur kiadások miatt romlottak meg, nem igen biztattak azzal a reménnyel, hogy rövid időn belül javítani lehessen a helyzeten. Tavaly január hónap 22-ik napján Apponyi Albert gróf kultuszminiszter Aradon járt. Ellátogatott a polgári fiúiskolába is s ott személyesen meggyőződött arról, hogy az iskola a mai keretben nem felelhet meg hivatásának. Igéretet tett arra, hogy állami segéllyel járul hozzá egy új polgári fiúiskola felépítéséhez.

Az iskolaszék a miniszter igéretének elhangzása után ismét a közgyűléshez fordult átiratával és már 1908. szeptember elsejére kérte az új iskola megnyitását.

A közgyűlés 1907. szeptember 17-ikén tartott ülésében foglalkozott az iskolaszék beadványával és kimondotta, hogy felir Apponyi Albert gróf kultuszminiszterhez.

A feliratott fel is küldötte a város. Elmondotta benne, hogy az 1872-ben létesített polgári fiúiskola már 1896. óta szüknek bizonyult. Már akkor négy párhuzamos osztályt kellett szervezni s négy évvel később a tanulók száma oly rohamosan szaporodott, hogy az I. ső osztályba iratkozottakat A, B. és C. osztályokba kellett osztani. 1906-ban már három I. ső, három II. ik, három III. ik és két IV. osztályt nyitottak és jelenleg 651 tanuló szorong 11 osztályban.

Az iskolát megvizsgálta Nagy Lajos, a miniszter szakfelügyelője is s a miniszterhez in-

Évek mulnak el. Savinier fo'lyton erősödik, a halálára várók pedig reménységüket veszítve betegesekké lesznek. Egy szép napon Savinier eltemeti Juliar barátját, a kit egy automobil elgázolt és három hónappal később feleségét, a ki histerikus görcsök között mult ki. A temetésről visszatérve frissen, rózsás kedvvel találkozik Gelatin doktorttal.

Savinier: (szemeit törölve) Néhány hét alatt elvesztettem legjobb barátom és kedves jó feleségemet!...

Gelatin: Ha valaki öt év előtt azt mondta volna, hogy ön fogja eltemetni mindakettőt!...

Savinier: Ugyancsak beteg voltam, ugy-e?

Gelatin: Ah! sosem hittem volna!... Ez egy valóságos csoda! De mi is az a bámulatos orvosság, melyet ön, mint mondta mindennap bevesz, de a minek nevét sosem akarta elárulni?

Savinier: (gunyosan mosolyogva) Ön azért kérdezi ezt tőlem, hogy másoknak ajánlhassa, ravasz?... Hát, most már meg is mondhatom, miután ugy sincs rá többé szükségem.

Gelatin: Nos?...

Savinier: (a temető kapuja felé fordulva) Az erős vágy és öröm ide vezetni mindkettőt előttem! Ez tartott életben mostanáig!... (édeskés gunynyal és meghatottsággal) Ah! szegény kedveseim!... Végre egyesülhettek!...

tézet jelentésében rámutatott a bajokra és kijelentette, hogy a tanítás rovására ezt az állapotot tovább túlni lehetetlen.

A város ezek előrebocsátása után arra kérte a kultuszminisztert, hogy az 1908. év szeptember elsejével kezdődő tanévtől fogva adjon a nyolc párhuzamos osztály fenntartási költségére harminckét ezer korona évi államsegélyt, mert az aradi polgári fiúiskola, eltekintve attól, hogy Torontál, Temes, Csanád, Hunyad és Aradvármegye fiúit készíti elő iparos és kereskedői pályákra, nemzeti missziót is teljesít a megyében erősen sovén magyar szellemben neveli az Arad körüli román lakta falvak gyermekeit.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter ma érkezett leiratában ha almas lépéssel segíti előre a polgári fiúiskola bajjainak orvoslását. Arról értesíti Arad város közönségét, hogy harmincezer korona államsegélyt folyósít iskola építési célokra.

A nagyfontosságú leirat a következőképp hangzik:

Arad szab. kir. város közönségének.

Múlt évi szeptember hó 11-ikén 27158—517. szám alatt kelt fölterjesztésére értesítem a közönséget, hogy amennyiben a közönség egy második községi polgári fiúiskolát állít fel és ezen második iskola részére egy megfelelő, teljesen új iskolaépületet épít, még pedig az összes osztályokat párhuzamos osztályllyal, hajlandó vagyok a bemutatandó építési tervek és költségvetés és a város közönségének évenként megújítandó kérvénye alapján az 1908. évtől kezdve évenként harmincezer korona építési segélyt ezen iskola részére engedélyezni.

Amennyiben a törvényhozás az a célra szükséges fedezetet jövőben is rendelkezésemre fogja bocsátani és amíg a közönséget ezen építkezés költségei terhelné fogják. Az iskola fenntartására osztályonként kérelmezett évi 4000 korona, egy-óra tehát összesen 32000 korona államsegélyt, fedezet hiányában nem engedélyezhettem.

Felhívom a közönséget, hogy az építendő új iskolaépület terveit és költségvetését annak idején ide muassa be.

Budapestben, 1908. évi január hó 27-ikén.

Apponyi.

A város évenkénti 32 ezer koronát kért és ennek fejében kötelezte magát egy teljesen új iskolaépület emelésére, berendezésére, karbantartására, dologi és személyi kiadásai fedezésére, a miniszter ezzel szemben csak a jövő iskola évre folyósít 30 ezer korona építési segélyt s a további segélyezést a törvényhozás határozatától teszi függővé.

A közgyűlés kötelessége most már, hogy megfontolva mérlegelje le, vajjon az új iskolaépítkezésbe belébcsozátkozzék, mielőtt határozott garanciát nem nyer arra, hogy legalább az építési segély addigra intézményesen biztosított, míg annak költségei törlesztve nem lesznek. Mert ugyis óriási teher súlyosodik majd annak fenntartásával a közönségre, amely újból az államnak kötelezettségeit fogja teljesíteni, a maga adózó képességének végső megfeszítésével.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívás. A f. hó 2-án, vasárnap délután 11 órakor az aradi 1848—49 es honvéd-egylet által tartandó rendes évi közgyűlésére a bajtársakat ezúton is meghívja az elnökség.

(*) Az aradi pincérek segélyező és elhelyező egylete folyó hó 17-éről 18-ikára következő éjjele 2 órakor a Répási-féle vadászlőben tartja

rendes közgyűlését, amelyre a tagokat meghívja az elnökség. A tagdíjjal hétralékos tagokat felszólítjuk, hogy díjnyugtáikat minden délután 3—5 óra között a Salacz utca 3. szám alatti együleti helyiségben váltsák ki és nem tagokat belépésre givjuk fel Horváth elnök. Bronner titkár.

(*) A Székely-otthon közgyűlése. Az aradi Székely-otthon tagjait felkérem, hogy f. hó másodikon vasárnap délután öt órakor Szent László utcai helyiségünkben tartandó rendkívül közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek, mert a tárgyalandó dolog rendkívül sürgős. Bedő Arpád dr. elnök.

TALÁLT LEVELEK.

*

Lankaszer Mór tiszteletbeli vadász levele Eleől-töltő Gábor vadásztársulati taghoz a szezon befejezése alkalmából.

Kedves Komám, Gábor! Lévén február elseje, be kell számolnom néked azon csodálatos eseményekről, melyek a most befejeződött szezonban velem történtek. Nem is hiszed, kedves Gabikám, hogy milyen agyfúrt egyének vannak az állatok között. Igazán csupán óriási lélekjelenlétnek köszönhető az a siker, amellyel ezeket a ravasz állatokat lefőztem s noha csak vasárnaponként vettem vállamra a fegyvert, mégis hatezer és egy fél darab vadállatot sikerült elejtenem. A vadállatok legnagyobb része nyul volt, de akad köztük cinege is. Legrettenetesebb kalandomat azonban akkor éltem át, amikor a fentebb említett fél darab vadállat került gyilkos fegyverem csövé elé.

Hát kérlek, a dolog így történt: Jó két hete lehet, hogy töltött fegyverrel a vállamon ballagtam a családi erdő felé. (Tévedések kikerülése végett közlöm, hogy nem a vállamon ballagtam, hanem a lábamon) Ahogy megyek mendegélek, egyszerre látom, hogy két nyul vágat felém. Csodálatos nyulak voltak, kérlek alássan. Becsület istenemre mondom, össze voltak nőve, olyanformán, hogy hat lábuk volt. No, mondom magamban, nyulak közt még ugye láttam sziami ikreket tehát ezeket le fogom löni és elküldöm őket a muzeumba. Becsület istenemre mondom, ilyenformán gondolkoztam és leemeltem a vállamról a puskát. Ebben a pillanatban azonban csodálatos dolog történt. A nyulak megálltak, könnyezve, megölelték egymást, azután három hátulso lábukra állva, puskám csövé felé tartották a mellüket. Az egyik nyul rámutatott a másik nyul szívére, mintha azt mondta volna: Ide löj, kutya! Becsület istenemre mondom, édes Gabikám, hogy így volt.

Tudod, kedves öregem, milyen lágy szívű vagyok. Mikor ez a megható jelenet lejátszódott előttem, majdnem könnyekre fakadtam és lebecsájtva fegyveremet, intettem a nyulaknak, hogy távozzanak. A bestiák azonban nem tágtottak s mellükre verve, de könnyezve közeledtek felém. Bizony isten. Nekem hideg borzadály futott át a hátgerincemen, mert a nyulak egyre közelebb jöttek hozzám. El akartam szaladni, de a lábaim a két hetes törvényes idő betartása nélkül felmondták a szolgálatot. Eközben az ikrek egy lépésnyi távolságra értek és megálltak, majd térdre rogytak előttem és puskámra, majd a saját szívére mutatva, könyörgő pillantásokkal vetettek rám. Leokádiának nevezzenek, ha nem igaz.

Én, kedves barátom, egy pillanat alatt felfogtam a helyzetet. A két nyul öngyilkos akart lenni. Valószínűleg mind a ketten egy leányba voltak szerelmesek s miután az illető nő nyul különös testalkatok miatt nem akarta őket meghallgatni, halálra szánták magukat. Miután pedig igen ritka nyul az, amelynek marólingja, avagy revolvere van, a szerencsétlenek hozzám fordultak elhalálozás céljából. Becsület istenemre.

Én azonban jó keresztyén vagyok és a legnagyobb mértékben elítélem az öngyilkosságot. Megborzadva hátat fordítottam tehát az életunt sziami nyulaknak és eltűnődtem azon a körülményen, hogy az állatvilágnak is vannak sötét drámái. El is határoztam, hogy legközelebb szindarabot írok erről Szendrey Mihálynak és több aradi műkedvelőt léptetek fel benne.

Hogy ez így történt, arra akár hitet is teszek. Azt hiszem, ilyen izgalmas kalandban még neked sem volt részed. Becsület istenemre. Zárom tehát leveletem és maradok öreg vadásztársad:

Lankaszer Mór.

Utóirat: Te persze azt kérde, hogy hol van a fentiekben az elejtett fél vadállat? Hát kérlek, mikor az eset után hazafelé jöttem, bementem Zárayhoz és vettem egy fél nyulat. Ennél borzalmasabb kalandot el sem képzelhetek. Bizony isten.

A levelet találta:

Stilét.

A gyermekrontó.

Merénylet a Marosparton.

— Az aradi közönség tudósítójától. —

Arad, február 1.

Egy elvetemült ember, Sztójka József lakatos a múlt év május huszonharmadikán egy tizenegy esztendőes kisleány ellen, erkölcstelen merényletet követett el. A merénylet áldozata sokáig súlyos betegen feküdt az aradi közkörházban. Az aradi törvényszék ma vonta felelősségre a bűnös fiatalembert.

Mint a vizsgálat során kiderült, az eset úgy történt, hogy a leányka május huszonharmadikán este hét órakor a Baross-parkon végig haladva keservesen sírdogált, mert elvesztette a labdáját. Ekkor egy jól öltözött fiatal ember, Sztójka József megszéllította és megkérdezte, hogy miért sír. Amikor meglátta, hogy a kis leány az elvesztett labdáját sirálja, így szólt hozzá:

— Ne sírj kislányom, majd veszek én neked másik labdát, szebbet és nagyobbat, mint a tiéd volt. Most pedig gyere szépen velem, kapsz tőlem cukrot és pézszt.

A mit sen sejtő gyermek engedett a csábító sráknak és követte a fiatalembert, aki kezénél fogva a Marosparton végig a Radcal-utí vámházon túl levő fűzsekbe vezette. Az országutól félreeső sötét helyen azonban a leányka félni kezdett és siránkozott. Sztójka ekkor ráljesztett és megfenyegette:

— Megfojtalak, vagy beléd döföm a bicskát, ha lármázol!

A leányka annyira megrémült a halálos fenyegetéstől, hogy elhalgatótt. Sztójka ezután a földre dobta áldozatát és merényletet követett el elene. Amikor teljesen besötétedett, ráparancsolt, a félelemtől és a kiállított fenyegetésektől remegő leánykára:

— Most pedig takarodj haza, de senkinek se szólj, mert megöllek.

A leányka hazament szülei lakásába, ahol hirtelen rosszul lett. Anyja megrémült, de hiába faggatta a kis leányt, hogy mondja el, mi a baja, a gyermek nem akarta bevallani. Végre hosszas könyörgésre és fenyegetődzésre elmondta, hogy milyen gyalázatoságra esett áldozatul.

A szülők feljelentésére a rendőrség ellátást indított és csakhamar sikerült is a vadállatias fiatalember nyomára jutni. Domonkos László vizsgálóbíró ugyanis, akihez az ügyet a főkapitányság áttette, megidézte a beteg leánykát, akit anyja vezetett fel az igazságügyi palotába. A vizsgálóbíró kérdésre a kisleány eladta, hogy amikor az ismeretlen fiatalemberrel a

törvényszék épülete előtt elhaladt, egy börtönőr megállította őket és beszélgetni kezdett a fiatal emberrel.

A vizsgálóbíró erre megidézte Domokos börtönőrt, aki a kérdéses este künn járt a Marosparton. A börtönőr leírása nyomán a rendőrség elfogta Sztójka József foglalkozás nélküli lakosát és beküldte az ügyészség fogházába.

A mai főtárgyaláson Köller János elnökölt, szavazóbirák voltak: Nagy József és Uray József, a vádat Fikler Károly kir. alügyész képviselte.

A bizonyítási eljárás folyamán beigazolást nyert, hogy a vádlott a leánya ellen erkölcs-telen merényletet követett el, amit egyébként Sztójka sem tagadott, e-upán arra hivatkozott, hogy a tett elkövetésekor teljesen részeg volt és nem tudta, mit cselekszik. A kiballgatott tanúk azonban nem bizonyították a vádlott ezen állítását és a törvényszék Sztójka József: három évi fegyházra ítélte. Az ügyész az ítéletben megnyugodott a vádlott pedig felebbezett.

Sulkovszky Ida — menyasszony.

A szép főhadnagy.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Esztendőök óta folyó, sok szenzációs részletű családi viszálykodás ér véget legközelebb, amikor Aradmeze egyik leggazdagabb birtokosnője, akinek első házassága és válópöre egyaránt csemegéül szolgált a társaságok *chronique scandalense*-ének, újból o'tár elé lép. Sulkovszky Ida hercegnő, Tagányi Sándor dr. aradi ügyvéd volt neje ugyanis ez év májusában házasságot köt a közös hadsereg egyik daliás, de szegénysorsu főhadnagyával, aki a hercegnő szívét rövid, de eredményes ostrommal vette be.

Köztudomásu dolog, hogy még nemrégiben, az Udvary-féle bankszédelgés alkalmából igen gyakran emlegették a lapok a hercegnő nevét Udvary Ferenc néppárti képviselővel kapcsolatban. A fáma azt beszélt, hogy Udvary Sulkovszky hercegnőtől fog anyagi segítséget kapni s szó volt arról is, hogy a hercegnő eladja aradmegyei erdősegeit, csak hogy a bajba került gavalléron segíthessen. Azt is rebesgették, hogy Udvary Ferenc nőül fogja venni nagylelkű támogatóját. A következők azonban nem igazolták be ezeket a kósza és ellenőrizhetetlen híreket, noha voltak, a kik azt állították, hogy az egész házassági terv és segélyezési akció az aradmegyei erdőeladási kísérletek sikertelenségén dőlt meg.

Udvary Ferenc, miután házassági terveit dugába dőlték, egyszerűen megszökött, a faképnél hagyva mandátumot, népbankot, hitelezőket és bűnügyeket egyaránt. Azóta nem igen hallatszott hír Sulkovszky Ida hercegnőről. A nagy családi harcban nem történt semmi változás; az öreg Sulkovszky Mária herceget a gráci törvényszék minden igyekezet dacára sem mentette fel a gondnokság alul s a hercegnőnek férje elleni pöreiben sem állott be lényegesebb esemény. Nem is hallatszott azóta semmi a hercegnőről.

Most teljesen váratlanul kapjuk a meglepő hírt: Sulkovszky hercegnő eljegyezte magát Feiszfirtz-ben a komáromi 76 ik gyalogezred főhadnagyával, Scheible Ottóval. Az esküvőt májusban tartják meg.

Scheible Ottó szerény anyagi viszonyok között élő család sarja. Nem szerezhetünk ugyan meggyőződést róla, de úgy hirdik, hogy Scheible atyja továbbszolgáló őrmester volt. Maga a főhadnagy a komáromi helyőrségnek legdaliásabb, legmegnyerőbb modoru tisztje, akit a komáromi társaságokban valóságos rajongással vettek körül. A főhadnagy a nyár folyamán ismerkedett meg a főhercegnővel egy fürdőhelyen, ahol együtt nyaraltak. A hercegnő hamarosan belészeretett a daliás tisztbe, akivel most jegyet is váltott.

A színügyi inspekció.

— Szinmű egy fevonás alatt, de több képben. —

I.

Tanuja mindenik kulissza
Meg a festett szinpadí rügy,
Hogy roppant módon megyen vissza
A városunkoeli színügy.
Erkölcnek is van benne kára,
Ha így folytatják, nemsokára
A publikum megunja, sőt
Egy szép reggel beáll a csőd.

De most, hogy ifju színügy-örrel
A bizottság tömve vagyon,
Kik hihetetlen élv- s gyönyörrel
Javitanak minden bajon, —
Van mindnek ideálja jó sok:
„Legyünk fiúk, inspekciósok
És mindegyikünk, hogy ha kell,
A színre főváltva ügyel.

Mindig legyen, aki vigyázzon,
Egy este én, egy este te,
Így aztán nem ül a színházon
A hanyatlásnak végzete.
Legyünk ott este, minden áron,
Legyen kettő, vagy legyen három,
S jósolható biztosan az,
Miránk se lesz jogos panasz.”

II.

Alig várták a legelső hetet,
Hogy megkezdhessék az ügyeletet.
S láthatta, aki éber, szemfüles,
Hogy a nagypáholy immár nem üres.
A színügyre vigyáz immáron,
Buzgó színügyi dajka, három.
Mind keményszivű zord gyerek,
Kezükben felvont gukkerek,
No, hisz lesz szomorú sor itt
Annak, ki gyatrán domborit!

De ilyen komoly műveletbe
Az ember hamar kimerül,
A páholy sarkáról Lukácsy
Eltűnik észrevétlenül.
Talán valami baja támadt?
Elmenőben Nemess Zsigának
„Ugye vigyáztok“ — odasűg
„Majd én helyettem is fiúk?”

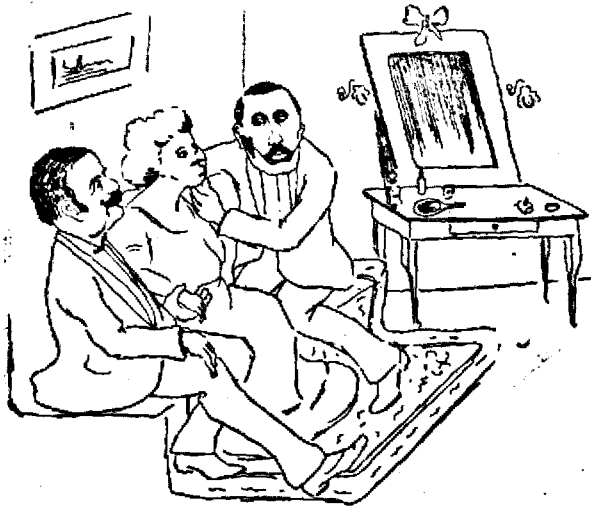

S gondol nagyot, gondol merésze:
„Az inspekció egyik része,
A mi fönn, a páholyba van;
Elvégzik azt ők, — s én magam
Az öltözőkbe fordulok,
Hogy rendbe ott-e a dolog?
És egy puha, szagos, fehér
Kis öltözőcskébe betér:
És megcsókolja hódolattal
A primadonna-markot:
„Jelentem ássan, drága néni:
Én inspekciót tartok!”

S mikor így az egyik hibázik,
Már nyugtalan marad a másik;

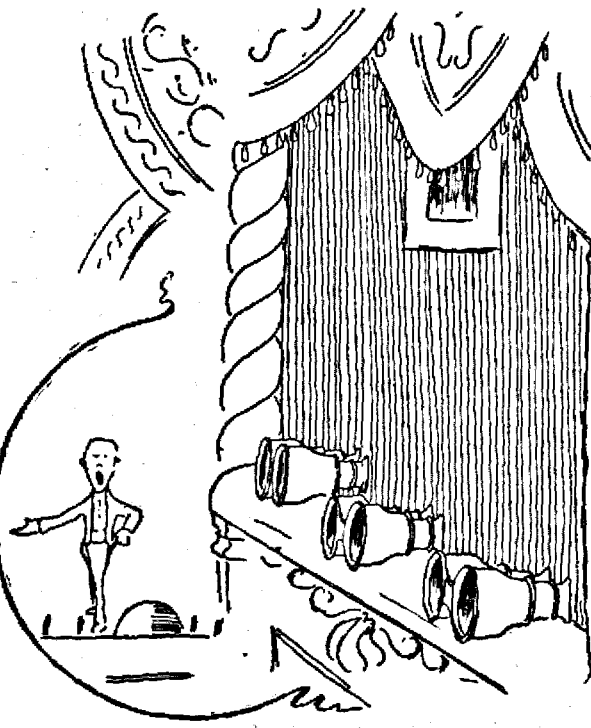
Mi gyönyör volt, most már nehéz iga,
Elmegy — egy percre csak — Nemess Zsiga.
Árván ugy sem marad a páholy,
„Muki bácsi, majd te vigyázol
És ha holmi botrány esne tán,
Te majd elmondod azután.”

S gondol nagyot, gondol merészre
És magát azon veszi észre,
Hogy — szinte öntudatlan —
A puha öltözöbe' van.
És megcsipi a nőnek állán
A gödrös pici sarkot.
„En is tudom, hogy mi a tisztem
És inspekciót tartok!”

És kora esttől késő estelig
Az öltöző lassacskán megtelik.
S műlvezettől jóllakottan,
A három inspekciós ott van.
S kutatja mindje rendületlen,
Hogy pályáján nem serdüetlen?
S helyi igényekhez elég-e
A művésznőnek tehetsége?
S rutinos művésznőt ilyesmi,
Világért sem zseniroz:
„Ah, mondhatom, hogy mindenikük
Kitünően inspiciroz!”

Három látcső ül magában
Elhagyott sötét szobában.

Illetve: a nagy páholyban.
A gazdájuk vajjon hol van?
A publikum, ah nem tudja,
Merre visz a műélv utja.
Hol van az a kis kalitka,
Hol megtudni, mi a titka,
A kedvesnek, üdvös-jónak:
Szinügyi inspekciónak . . .

Forgács.

Forrongás a tisztí fizetésemelés miatt.

Elkésett kuruckodás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 1.

A tisztí fizetések fölemelésére vonatkozó tervek még mindig nagyon élénken foglalkoztatják a politikai köröket.

A függetlenségi pártban a tisztí fizetésekkel és ezzel kapcsolatban Okolicsányi indítványával foglalkoztak ma.

— Okolicsányi még célzást sem tett arra, — beszélte egyik függetlenségi delegátus — hogy mi a szándéka. Amikor tehát Okolicsányi a bizottságban váratlanul előállott katonatiszti javaslatával, a delegáció függetlenségi tagjait *kinos zavarba ejtette*. Később megkérdeztük Wekerle Sándor miniszterelnöktől, hogy tudott-e a javaslatról. A miniszterelnök azt felelte, hogy *tudott ugyan róla, de a javaslatot meg sem hallgatta és teljesen közömbös volt ellötte*. A delegátusoknak így az volt a meggyőződésük, hogy Okolicsányi Schönaich közös hadügyminiszterrel *állapodott meg a javaslat szövegében*.

Okolicsányi László, a delegáció hadügyi albizottságának előadója azon vádakkal szemben, hogy ő a katonatisztek fizetésemeléséről szóló indítványát a delegátusok előzetes tudta nélkül terjesztette be, ma nyilatkozatot tesz közzé, amelyben kijelenti, hogy a delegáció azon tagjaival, akik hétfőn és kedden Bécsben voltak, vagy ő, vagy Wekerle miniszterelnök közölte az indítvány tartalmát, tehát nem áll az, hogy senki sem tudott róla. Azoknál, akik csak szerdán délután érkeztek az osztrák fővárosba, az indítvány természetesen meglepetést keltett. Mikor társaival az indítványt megbeszélte, azok helyeselték. Azután írásba foglalta és bemutatta a miniszterelnöknek, Schönaich hadügyminiszternek pedig német nyelven megmagyarázta az indítvány tartalmát. Egyáltalában nem állott szándékában meglepetést szerezni.

A tisztí fizetések rendezése a csendesnek vélt politikai helyzetben előreláthatólag újabb zavarokat fog előidézni s nincs kizárva az sem, hogy ez a kérdés már a közel jövőben súlyos politikai válságot fog eredményezni. Mint Bécsből jelentik, az osztrák delegáció egyes pártjai kijelentették, hogy e kérdésben szolidárisan fognak eljárni az osztrák urak háza azon tagjaival, akik a delegációban a kérdés felvetésére készülnek és nem elégszenek meg olynemű rezolúcióval, mint aminőt a magyar delegációban a kormányval történt megállapodás folytán hoztak, hanem konkrét indítvánnyal kívánják a fizetésemelés ügyét dűlőre juttatni. Mivel a magyar delegáció bizonyára nem lesz hajlandó az osztrákok terrorizmusának engedni, vagy a közös, vagy az

osztrák kabinetben igen könnyen válság fog beállani.

A házszabályrevízió.

Ma délelött a házszabályrevízió tárgyában Wekerle Sándor miniszterelnök és Andrássy Gyula gróf belügyminiszter tanácskozást tartottak, amelyre meghívták Farkasházy Zsigmondot is, mint a disszidensek megbízottját. Farkasházyt arra nézve kérdezték meg, hogy mikorra kívánják a disszidensek az új pártközi konferencia megtartását.

Farkasházy kijelentette, hogy az időre nézve még nem állapodtak meg. A tanácskozás során nem történt végleges döntés, csupán abban állapodtak meg, hogy a képviselőház előbb letárgyalja a nemzetközi postaegyezményt, a büntető novellát és még néhány apróbb javaslatot, azután fogják megtartani a pártközi konferenciát.

Tisza és Lukács.

Egy reggeli lap mai számában azt a szenzációt keltő hirt közölte, hogy a Nemzeti Társaskör, a volt szabadelvű-párt társadalmi köre feloszlás előtt áll, mert Tisza István gróf és személyes hívei, meg a kör számos tagja között *nézeteltérés merült fel az általános választói jog kérdésében*.

Egy estilap most beavatott helyről közli a következő információt:

Az általános választói jog kérdése körül igenis vannak eltérések, de mivel a kör, mint olyan, politikával nem foglalkozik, ez a kérdés sem nem aktuális, sem nem szolgálhat okul arra, hogy a közel jövőben e miatt a kör feloszoljék. A differenciák főleg abban kulminálnak, hogy a mostani nehéz politikai helyzetben felmerül az a kérdés, hogy nem volna-e célszerű, ha a kör felemelné tiltakozó szavát és teljesen politikai körre alakulna. A kör tagjainak egy része már elérkezettnek látta az időt, hogy a politika küzdőterére lépjenek, a másik rész azonban várakozó álláspontra helyezkedik. Tisza István egyébként február 4 én Budapestre érkezik és akkor dűlőre fog jutni a dolog. Tisza és hívei a nemzetre nézve veszedelmesnek tartják az általános választói jog oly terjedelmű kiterjesztését, aminőt Andrássy tervez, Lukács László és hívei pedig az ellenkező álláspontot képviselik és helyeslik a reformot.

Lukács László a P. L. egy munkatársa előtt a kérdésről így nyilatkozott:

A Nemzeti Társaskör állítólagos válságáról szóló hírek alaptalanok. A kör nem politikai, hanem társadalmi testület, és mint ilyen aktuális politikával nem foglalkozik, de szó van arról, hogy politikai klubba alakuljon át. A klub tagjai politikai kérdésekben lehetnek különböző véleményen, de egy társaskörben nincs lehetőség arra nézve, hogy ott politikai kérdésekben kisebbség, vagy többség vélemények alakuljanak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután Kerülő ut, dráma, Este Ingyen élők, bohózat. (C bérlet.)
Hétfő: Tosca, opera. W. Krammer Teréz fel-léptével. (A bérlet.)
Kedd: Faust, opera. W. Krammer Teréz fel-léptével. (B bérlet.)
Szerda: A vetélytárs, színmű. Ujdonság. (C bérlet.)

Csütörtök: A vetélytárs. színmű. (A bérlet.)
Péntek: Veér Judit rózsája, színmű. Diszelo-
adás Asztalos Sándor emlékére. (B bérlet.)
Szombat: Varázskeringő. operett. (C bérlet.)

* Vasárnapi előadások. Érdekes előadás lesz holnap, vasárnap délután a színházban. Henry Berns ein nagyikerű drámája, a *Kerülő ut* kerül színi, a főszerepeket *Novák Irén*nel, *H. Körössy Juciva*, *H. Harmath József*ával, *Szilágyi Bertával*, *Zalay Margi* tal. *Benkőnével Szendreyvel*, *Várnayval*, *Dellyvel* és *Hortival*. Este az *Ingyenélők* című pompás életképet játsszák, amelyet *Vidor Pál* a Nép-színháznak tragikus véget ért igazgatója írt. A főszerepeket *Kállay Jolán*, *K. Kápolnay Juliska*, *Szilágyi Bertá*, *H. Körössy Juci*, *Benkőné*, *Hunyady. Kesztler*, *Delli*, *Hort*, *Szathmáry*, *Leövey*, *Ladizslay*, *Faludy* és *Várnay* játsszák.

* Bemutató előadás. Szerdán az aradi színház drámai színiesté bemutatja *Kislemackers* és *Dolard* nagyhatású színművét, *A vetélytárs*-at, amely a budapesti Nemzeti Színháznak még mindig műsordarabja.

* A Haladás második száma. Ma jelent meg *Czobor Ottó* szerkesztése alatt álló tanügyi folyóirat második száma. A lap érdekes, tartalma változatos. Aktuális ügyet említ vezető cikkében *R. ti. Ottó*. A kultúra szempontjából oly fontos kérdéssel, a katonák nevelésével foglalkozik. Írtak még cikkeket *Fekete Gyula* dr., *Pintér János* és mások. A lap kapható *Ingusz I.* és *Fia* cégnél. Egyes szám ára 20 fillér. Évi előfizetési ára 2 korona.

* Az Uránia előadásai. Remek műsorról szórakoztatja a közönséget vasárnap és hétfőn az Uránia színház. A vasárnapi műsor csupa kicagató képből van összeállítva, úgy, hogy páratlan szórakozással kínálkozik. Hétfőn komoly tárgy mozgófényképek teszik vonzóvá a műsort. A hétfői fél 7 órási előadáson a mozgófényképek kívül a nagy sikert aratott *Egyiptom* is előadásra kerül 52 vetített képpel. Egyiptom iránt olyan mértékben nyilatkozik meg az érdeklődés, hogy a jövő héten még kétszer kerül műsorra.

* *W. Krammer Teréz* vendéggjátékai. A budapesti m. kir. Operaház kiváló művésze, *W. Krammer Teréz* hétfőn kezdi meg két este tervezett vendéggjátékait. Hétfőn a művész *Puccini* világhírű operájának, a *Tosca*-nak címszerepét játssza. Kedden este pedig a *Faust* Margarétha szerepében lép fel.

Feljelentés az aradi törvényszék elnöke ellen.

A betegsegélyzés és járuléka.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Az 1907. évben alkotott munkásbetegsegélyzési törvény, a sok kommentár, miniszteri magyarázat és központi irányítás dacára nehéz zökkenőkkel tud csak a rendes mederbe tereledni. Annyi már rövid pár hónap után is kitűnt, hogy ez a törvény egyike a legjellegzetesebb magyar törvényeknek. Abány paragrafusa van, annyiféle magyarázat állik rója s a sokféle agyonmagyarázás dacára ma sem tudják azok, akik a törvényt alkalmazzák, hogy tulajdonképen kik tartoznak a határozatal alá.

Aradváros csak a januári közgyűlésén mondta ki például, hogy azon tisztviselőit, kik 2400 koronán aluli fizetést huznak, nem iratja be a munkáspénztárba, mert a város maga gondoskodik róluk.

A törvény azonban nemcsak a városok, hatóságok és részvénytársaságok kisebb hivatalnokait kötelezi a belépésre, hanem imperatíve kimondja, hogy azok az állami tisztviselők, a kiknek fizetése nem éri el a kétezer négyszáz koronát, kötelesek magukat tagokul felvételni. És, hogy ez pontosan végrehajlassék, ezért a hivatal legfelsőbb tisztviselője, vezetője felelős. Ha a bejelentést elmulasztaná, akkor ép úgy kihágást követ el és büntetendő, mint a hogy az iparost felelősségre vonja az ipar-

hatóság segédjének vagy tanulójárak be nem jelentése miatt.

Ezen törvényparagrafus alapján az aradi betegsegélyző pénztár a *rendőrségnél mint iparhatóságnál feljelentést adott be Fábán Lajos* dr. törvényszéki elnök, *Szakolczai Lajos* királyi ügyész és *Farkas Győző* pénzügyigazgató ellen, mert 1908. január elsőjéig a vezetésük alatt álló hivatalokban alkalmazott díjnokokat, napidíjasokat és a többi kétezer négyszáz koronán aluli fizetéssel bíró alkalmazottakat nem iratták be a pénztárba.

Az iparhatóság nehéz probléma előtt áll. A törvény ugyan meghagyja, hogy a tisztviselőket irassák be a pénztárba a hatóságok, de arról nem gondoskodik, hogy például a törvényszék elnöke a heti járulékok felét, erre megjelölt alap hiányában, miből fedezze?

Mint értesülünk, *Fábán dr.* törvényszéki elnök felterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez, amelyben döntését kéri ez ügyben.

Az egész országban az aradi pénztár az első, amely a törvény homályos és tökéletlen intézkedése miatt ezt a lépést megtette s így élénk érdeklődéssel tekintenek az ügy fejleményei elé.

Intrika a fogház ajtajáig.

Rehabilitált vezérigazgató.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Az aradi királyi törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt *Köller János* elnöke alatt egy évek óta húzódó kuriai jogerős ítélettel már egyszer befejeződött bűnperben mondotta ki, hogy *perújításnak ad helyet*. Ezzel az ítélettel *Földessi Lajos*, az aradi vendéglősök szikvizgyári szövetkezetének vezérigazgatója egy tíz év óta tartó izgalmas hajszából szabadul meg, melyet eddig még ki nem mutathatólag ugyan, de sejthetőleg nem baráti kezek indítottak ellene. A mai perfelvételi tárgyaláson Magyarországnak talán legnagyobb büntető jogtudósa, *Edvi Illés Károly* budapesti ügyvéd látta el a védői tisztet s másfél óráig tartó, hatalmas beszédben, vaslogikával az ujabban napvilágra került bizonyítékok felvonnatásával meggyőzte a törvényszéket arról, hogy perújításnak helye van.

A törvényszék magáéva tette a védő érveit s hosszas tanácskozás után kimondotta, hogy *Földessi* pörében új bizonyítási eljárásnak ad helyet s kitűzi majd az új főtárgyalás idejét.

A szenzációs fordulat előzményeiről a következőkben tudósítunk:

Az aradi vendéglősök szikvizgyári szövetkezte ellen a városi fogyasztási hivatalhoz egy feljelentés érkezett, amely szerint a szövetkezet vezérigazgatója, *Földessi Lajos* a fogyasztási adóhivatalt és így Aradváros közönségét megcsalja. A csalást az által követi el, hogy a szikvizgyártáshoz szükséges vízmennyiséget ellenőrző órát úgy szereltette át, hogy az az elfogyasztott vizet nem képes pontosan ellenőrizni. A feljelentés szerint ugyanis *Földessi* a gyártelep irodájából kiinduló gummicsovét kapcsolt be a töltő gépbe, mely az órával nem állott érintkezésben s az ezen keresztül folyó vízmennyiséget kivonta a fogyasztási adó alól s ezen a révén több ezer korona károsodást okozott a városnak.

A városi szabályrendelet értelmében ugyanis a szikvizgyárosok hektoliterenkint két korona fogyasztási adót fizetnek az elhasznált vízmennyiség után.

A fogyasztási hivatal a feljelentés alapján az aradi királyi ügyészséget a bűnvádi eljárás megindítására kérte meg. Az ügyészség vádat is emelt *Földessi* ellen s az aradi törvényszék előtt le is folyt a bűnügy főtárgyalása, amely *Földessire* úgy végződött, hogy a törvényszék hat hónapi fogházra ítélte.

A törvényszék ítélete azon alapult, hogy a szikvizgyár egyik napszámosa, *Tóth János* eskü alatt vallotta, hogy *Földessi* utasította az akkori gépészt, *Topits Fülöpöt*, hogy a gummicsovón vezesse el a vizet s hogy *Földessi* rendelte a csövet. *Topits* gépész, aki különben mint tettestárs maga is a vádlottak padján ült, szintén terhelően vallott igazgatója ellen.

Földessi a törvényszék ítéletét megfélebbezte a nagyváradi királyi ítélőtáblához. A tábla a bűncselekményt a tanúk vallomása folytán beigazoltnak látta, de a büntetést hatról három hónapra szállította le.

Felbbezés folytán a legfelső bíróság, a magyar királyi karia is foglalkozott a bűnperrel s helyben hagyta a nagyváradi tábla ítéletét. A jogerős ítélet végrehajtása ellen *Földessi* ügyvédje, *Edvi-Ilés Károly* utján az igazságügyminiszteriumnál halasztást kér. A miniszter megadta.

A lelkileg teljesen megtört ember, a ki meg volt győződve arról, hogy egy gonosz cselekvés, valóságos összeesküvésnek áldozata, barátai biztatására, csak most kezdett el behatóban az ellene vádként összehordott adatokkal foglalkozni és a legtöbb ember hűséges barátja, a véletlen hatalmas ellen bizonyítékokat szolgáltatott a kezébe.

Van a szikvizgyárnak egy *Molnár Antal* nevű napszámosa, aki körülbelül három hete áll a gyár szolgálatában, de már másodszer. Első ízben akkor volt alkalmazva, midőn a bűnper két koronatanúja, *Tóth János* és *Topits Fülöp* a gyárat szolgálták.

Ez a *Molnár* beszélgetés közben azt mondotta *Földessinek*, hogy ő ez előtt már három esztendővel tudott arról, hogy *Topits* egy *Kondoros* nevű szódavizkihordóval összejátszik a gyár megkárosítására.

Földessi ugyanis reggel nem ment be a gyárba s ilyenkor a gépész a kiszolgáltatott *kilencvennyolc* szikvizes üveg helyett *hetvenet* jegyzett fel az ellenőrzőtáblára s ezt valahányszor maguk voltak, megcselekedték. Hogy az ebből keletkezhető differenciát leplezzék, *Topits* a gummicsovón elvezette a többlet vizet.

Mikor *Topits*, anélkül, hogy csalásait felfedezték volna, a gyár szolgálatából kilépett s helyét *Kováts* foglalta el, ugyanez a *Molnár* elbeszélte *Kováts*nak, hogy milyen manipulációk folytak a gyárban.

Az utolsó napokban aztán maga a főbűnös, *Topits Fülöp* szólalt meg. Aradról elköltözött s Amerikába vándorolt ki. Mielőtt hajóra szállott, *Bremából* levelet írt *Fábán Lajos* dr. törvényszéki elnöknek, amelyben töredelmes vallomást tett. Elmondotta, hogy *Földessit* ártatlanul ítéltek el, mert *Tóth* hamisan vallott és hamisan esküdött. Ő maga volt az, aki a vizet elvezette s elvonta a fogyasztási adó alól, mert ezzel leplezte csalásait. *Földessi* a csövet nem is láthatta, mert az a sterilizátor kazánján volt keresztül vezetve s oda az igazgató soha be nem láthatott.

Ugyanilyen levelet írt *Topits* Aradon lakó sógorának, *Klár Ferenc*nek, aki ez előtt két hetei tudtára adta *Földessinek* a levél tartalmát.

Az így összehordott újabb bizonyítékok alapján *Edvi-Ilés Károly* újrafelvételi kérvényt adott be az aradi törvényszékhez.

Ma tárgyalta a kérvényt a büntető bíróság s *Edvi-Ilés Károly* hatalmas beszédje alapján

helyet is adott a kérelemnek. A főtárgyaláson kifogják hallgatni Kovács gépész, aki már három éve tudott Topits manipulációjáról, továbbá Molnárt, aki mint maga az újabb vizsgálóbírói kihallgatás alkalmával beismerte, ivott is abból a borból, amelyet Topits Kondorossal együtt ivott egy egy sikerültebb „üszlet” nap alkalmával.

Engedjétek hozzám

a vezérigazgatókat.

Szathmáry Gyula, a nyugalmazott alispán variálja így a bibliai mondást. S nála nincsen, aki jobban simogatná, becézne a direktorokat. A legtöbb közgyűlésen ő mond szerető szavakat az egész esztendő, nehéz fáradozásukért. Minden, a mi szívből indul, kedves, istennek tetsző dolog. Családi képhez hasonlít: Szathmáry Gyula a nagypapa, a direktorok pedig az unokák, a kikben neki gyönyörűsége telik.

MULATSÁGOK.

A tanító-bál.

Arad, február 1.

Az a kedélyes fesztelenség, amely az aradi tanító-bálakat valóságos nevezetessé tette, nem változott meg akkor sem, amikor a régi helyiségből újba, a Fehér Kereszt báltermébe tették át a vigalom színhelyét. Gyönyörűen sikerült estéje, illetve éjszakája volt ma az aradi tanító-ságnak: egy változatos programszámokból álló hangverseny után virradig folyt a tánc a bálteremben, ahol Arad intelligenciájának színe-java gyűlt össze ma éjjel.

A mulatságot hangverseny előzte meg, mely *Horovits Gusztáv* hírlapírótársunk nagy közvetlenséggel előadott csevegésével kezdődött. A sok derűtséget kelteő szám után zenel számok következtek, szintén nagy tetszést és sok tapsot aratva.

A nagyszerű mulatság csak a reggeli órákban ért véget. A négyest hatvan pár táncolta. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Terényi Lajosné, Nagy Jánosné (Gáj), Vecsey Jenőné, Nagy Zeigmondné, Angele Mátyásné, Klein Józsefné, Ferch Odónné, Kovács Vincéné, Bérczy Odónné, Sófalvi Györgyné, Csirák Mártonné, Szilárd Gyözné, Pessa Péterné, Ursits Vazulné, Grossné Polgár Anna, Andor Béláné, Záray Gézáné, Braun Gusztávné, Bartha Istvánné, Horovitz Lipótné, Kereszties Arzenné, Czobor

Ottóné, Kürti Vilmosné, Somogyi Gusztávné, Glück Józsefné, Schnabl Rudolfné, Dietrich Albertné, Kresz Ferenéné, Kresz Károlyné, Solymosán Illésné, dr. Wagner Istvánné, Szecepkovszky Teofilné, Steigerwald Alajosné, Riehmer Jánosné, Arnold Jánosné (Soborsin), Bene Gyuláné, Schleifer Antalné, Joney Béláné, Kohlauer Ferenéné, Doka Miklósné, Spolarich Gyuláné, Varjassy Jakabné, Meisztróvics Jánosné, Maurer Mihályné, özv. Baán Gyuláné, Kádár Jenőné, özv. Végecs Sándorné, Janauschek Ernőné (Bélmegyer), Egri Gyuláné.

Leányok: Boros Jusztina, Gyurkovics Mária, Moldován Kornélia, Terényi Iza, Tóth Gizella, Benedek Etelka, Kopp Erzsé, Drescher Giza, Csurgai Ilonka, Ursitz nővérek, Hofbauer Olga, Janszky Piroska, Schweffer nővérek, Tapolcsányi nővérek, Christó Irén (Szeghalom), Györgyössy Böske, Wollák Anuska, Benesek Irénke, Steigerwald Erzsé, Steinitzer Jozefin, Spolarich Irma, Kresz Erzsike, Meisztróvics Ida, Tones Mimi, Vargha Beatrix, Riehmer nővérek, Czeller Gizella, Breitmeier Adél, Gantner Mariska, Jurászky Berta, Janauschek Stefánia, Länger Sári (Soborsin), Somogyi Irén, Rosmayer Irén, Glück Irénke, Török Sarolta.

Tombola a tea-zsuron.

Kovács jótékonyági egyesület fejt ki olyan nemes és humanus munkát, mint az aradi polgári jótékony negylet. Csendben, zajtalanul fejti ki áldásos tevékenységét.

Az egyesület a nagy költséget igénylő feladatok teljesítésében számít a város előkelő és nemesen gondolkodó közönségének támogatására. Nem akar megterhelni senkit, mert csekély dolog az, amelyet a jószivektől vár s hisszük: nem is hiába. A teazsuron, amelyet az egyesület az iparos-székházban e hó 9-én rendez, két korona belépő-díjért, kellemes szórakozásban lesz része a résztvevőknek.]

Érdekes újítást rendeztek a február 9-iki teazsurra az egyesület védasszonyai. Es alkalmával a tombolát, amelyből az egyesület nem jövedelmet akar, hanem csupán a résztvevő közönséget akarja szórakoztatni és a teazsurok látogatottságát fokozni. Csupán ötszáz jegyet bocsájtanak ki, amelyeket előlegesen eladnak, darabját egy koronájával. A teremben tombola-jegyet egyáltalában nem adnak el.

Mivel a tombola-jegyek száma korlátozott, jól teszi a közönség, ha előre gondoskodik a jegyek beszerzéséről. A tombola-jegyek a következő kereskedő cégek üzletében kapható: *Hoffmann Antal, Fischer Mór, Geller I, Vojtek és Weiss, Szabó Albert, Wadowsky Gusztáv, Maresch Gyula, Assael H. és Fia és Bloch H.* A jegyek kaphatók még az összes védasszonyoknál.

(=) **Turista-piknik.** A turista egyesület március hó 7-én rendez nagy estélyt az iparosház vigadó-jában. E mulatság lesz a turisták hagyományos piknikje, amelyen a hangversenyt tréfás mulatságok, játékok, felvonulások, tombola fogja pótolni. A rendezőség régebbi és helyesnek bizonyult szokásaihoz híven meghívót nem bocsájta ki, hanem körlevélben értesíti a tagokat és az érdeklődő nagyközönséget az estélyről.

(=) **Vasutasok estélye.** Az Aradi máv. dalegylet vasárnap este tartja hangverseny-nyel egybekötött táncestélyt a Központi szálló nagytermében. Az érdekes hangverseny 8^{1/2} órakor kezdődik. Személyi jegy 2 korona, család-jegy 4 korona. Az estély iránt általános érdeklődés mutatkozik.

(=) **Az aradi posta- és távirtda tisztviselő sport egyesületnek** f. hó 8-án tartandó estélyére sikerült szép és élvezetes műsort összeállítani a rendező bizottságnak. A műsor a következő:

1. Cimbalom szóló, előadja *Zalay Sándor*.
2. Ének szóló, énekl *Szalay Aranka* k. a., zongorán kíséri *Gadi Elemérke*.
3. Magánjelenet, előadja *Szathmáry Árpád*, az egylet tagja.
4. Zongora játék négy kézre, *Szalay Aranka* k. a. és *Gadi Elemérke*.

Ki a csaló?

Egy bonyodalmas bünpor.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Rendkívül érdekes és bonyolult per foglalkoztatta ma az aradi kir. törvényszéket. A per hamis vád büntette miatt tétetett folyamathoz, de szoros összefüggésben áll egy korábbi rendes perrel és egy közokirathamisítási bünügyvel.

Még 1894-ben törtégt, hogy *Vászi Száva* szabadhelyi lakos összes ingatlanait fiára, *Vászi Flórerre* ruházta oly feltétel alatt, hogy fia az ő adóságait kifizeti. Az adásvevői szerződést annak rendje módja szerint megkötötték és az ingatlanok *Vászi Flóre* nevére kerültek. 1901-ben az öreg *Vászi Száva* megbánta a dolgot és rákarta venni fiát, hogy nyolcszáz koronáért adja vissza az ingatlanokat. *Vászi Flóre* vonakodott az ügylettől, de néhány hét múlva az ingatlanok mégis visszakérültek az öreg *Vászi* nevére.

Vászi Flóre egy ismerőse figyelmeztette, hogy a földék már nem képezik az ő tulajdonát. Ez ijedten bement Radnára, ahol a telek-könyvi hivatalban kijelentették neki, hogy a birtok apja nevében áll. *Vászi Flóra* ekkor *Simon Jenő* dr. aradi ügyvéd úján *törleszt pert indított apja ellen*. Ezt a pert azonban elvesztette, mert *Morár Valér* dr. radnai ügyvéd, a kinek irodájában az adásvételi szerződés kiállított és az iroda egy alkalmazottja azt vallották, hogy *Vászi Flóre* tényleg járt apjával együtt az irodában és mindketten aláírják a szerződést, amelyivel az ingatlanok visszaszállottak az öreg *Vászi Száva* nevére.

Ekkor *Vászi Flóre* okirathamisításért jelentette sógorát *Kantár Petrut*, aki állítólag a szerződést helyette *Morár* dr. irodájában aláírta. Ezen ügyben a nyomozást megindították, de mivel időközben az öreg *Vászi Száva* meghalt, a vizsgálatot csakhamar megszüntették, mert a törvényszék nem engedte meg a bizonyítást.

Most érdekes fordulat állott be. *Kantár Vazul* ügyvédje *Morár Valér* dr. úján hamis vád büntette miatt feljelentést tett az aradi kir. törvényszéknél. Ez ügyben ma volt a főtárgyalás *Köller János* kir. ítélőtáblai bíró elnökiete alatt. A vádat *Fiker Károly* dr. kir. alügyész képviselte, a védelmet *Janku Kornél* dr. aradi ügyvéd látta el.

A vádlott *Vászi Flóre* úgy adta elő az ügyet, hogy ő az ingatlanokat apjától terhes kötelezettségekkel vette át, amelyeknek eleget is tett, nem volt tehát ok arra, hogy apja a birtokot visszakövetelje. Az öreg halála előtt néhány hónappal bevallotta, hogy a szerződés, amelynek alapján az ingatlanok reá visszaszállottak, hamis, mert fia helyett *Morár* ügyvédnél *Kantár Vazul* jelent meg, aki *Vászi Flóre* nek adta ki magát és az ő nevét is írta alá az adásvevői szerződésre. Minderről *Vászi Száva* írásbeli nyilatkozatot is állított ki és adott át fiának, amelyet az okirathamisítási per irataihoz ügyvédje, *Simon Jenő* dr. be is csatolt, de *Morár* dr. tagadta annak valódiságát.

Kihallgatták azután *Kurtucz Kornél* ügyvédjelöltet, aki a krikus időkben *Morár* dr. ügyvédi irodájában dolgozott. *Kurtucz* azt vallotta, hogy *Vászi Flóre* még néhal apja, *Kurtucz Mózes* ügyvédi irodájából ismeri s állítja, hogy *Vászi Flóre* jelen volt *Morár* irodájában apjával együtt, ott alá is írta a szerződést és felvette a nyolcszáz korona vételért.

Ezután Morár Valér dr. tanukénti kihallgatása következett, aki szintén azt vallja, hogy irodájában apa és fiu együtt jelentek meg és együtt írták alá a szerződést.

Janku dr., a vádlott képviselője ellenzi Morár dr. meghiteltetését, mert igazolja, hogy ellene az aradi kir. törvényszék mint büntető bíróságnál közokirathamisítás, család, hamis tanulás, hamis eskü, zsarolás és hatóság előtti rágalmazás miatt eljárás van folyamatban. Ugyancsak ellenzi Kurtucz megesküését, mert a gyulai rendőrkapitányságon azt vallotta, hogy Vászi Flóret nem ismeri.

Ki van zárva, hogy tanu édesapja irodájából ismerhesse a vádlottat, mert Kurtucz Mózes mintegy tíz év előtt abbahagyta ügyvédi praxisát, akkor pedig a vádlott még kiskorú volt és a falujában csöszködött, Kurtucz ügyvédnél soha sem járt.

A bíróság azonban elrendelte a tanu megesküését, ami ellen Janku dr. semmisségi ok alapján felebbezést jelentett be.

Még több tanut hallgattak ki, azután a törvényszék Janku dr. előterjesztésére a további tanukihallgatások eszközlése végett a tárgyalást elnapolta. A következő tárgyaláson mintegy tíz nőt tanut fognak kihallgatni, akikkel Janku dr. igazolni kívánja, hogy nem emelt vádat, mert a szerződésen Vászi Flora aláírása hamis. Ha beigazolást nyer, hogy a vád alapos volt, az ügy súlyos komplikációkkal fog bővülni. A folytatódó tárgyalás február tizen-nyolcadikán lesz.

HIREK.

Pergamen a másvilágról.

*

MI, SULKÓVSKI Sándor József gróf, Isten kedvező kegyelméből német és cseh birodalmi herceg, közös őse hercegi családunk reissenii és bielitzii ágának, — a hetedik egekből legmagasabb megbotránkozásunkat és felette nagy neheztelésünket küldjük, szépunkánkunknak, a bielitzii águnkbeli Sulkovski Ida hercegnőnek.

Minek utána, a hercegnő fölött közvetlenül álló atya, Sulkovski József Mária herceg, magát sikeresen bolondnak nyilvánította s így, a gyámok küldötte apanázst bezsebelvén és elköltvén, szabaddá tette fejét mindama gondoktól, amelyek más embert őszitene, minek utána ő egy gyűszűnyi szórakozást és egy fertály lat kicsapongást többre becsül családja egész becsületénél, annak okáért letünk mi kénytelenek, jól megszolgált másvilági nyugodalmunkat megzavarni és magunkat a földi világban folyó dolgokba ártani.

Nagy rosszalással esik nekünk hallani, hogy első házasságodból alig elválván, nőül még egy ifju zsoldoshoz, ki az osztrák hadsereg tizezer főhadnagyainak egyike. Igazában, férjül veszed őt. Mert az ilyen nászoknál nem a vőlegény a kérő, hanem a menyasszony. Utolsó sarja vagy a bielitzii Sulkovskynak. Csúpan a te fiúsításod óvhatja meg a nagy dicsőségű lengyel familiát attól, hogy majdan, ha a halál atyádat hozzánk szólítja — amikor is korholásunk közvetlenül ki fogjuk irányában fejezni, — a címert befordítsák a családi sírbolt fölött. Te fiúsitod

magad, de csak oly módon, hogy olyasmiket engedsz meg magadnak, amit csak fiunak szabad. Mert a te apád is nálánál alacsonyabb sorban levőt, színésznőt vett el, a te anyádat, de ez még nem sértette annyira a családi érdekeket.

Te azt mondod, leányom, hogy fűtyülsz az összes felmenő ágbeli Sulkovskiakra, a családi dicsőségre és érdekekre, amikor a szivedről van szó. Ez igen szépen hangzik. De látod, az olyan nők, akiknél a szerelem nem először üt ki igen különös hajásokban, az ilyen asszonyok többnyire nem a szívükön, hanem az idegeiken keresztül szeretnek. Hercegnő-társaid, akik ép annyit beszéltek magukról, mint te, hasonló módon szerettek, s látod, náluk ez a szerelem nem volt tartós. S vajjon nem fogsz-e egykor azon tünődni, hogy vajjon — ez volt az igazi?

Milyen jó az apádnak! Más apa ilyenkor haját tépi, formákat keres a lányára szórt átkokhoz, fut a csendőrkért, hogy erőszakkal hozza vissza, zárja el a leányát, zord levelet ír a férfinak, — neki ezzel nincs gondja. Most látja, hogy milyen kedveset tettek vele, akik örökös gyámoltságra hozták. De én, a te családod őse, megborzadok ettől és csontjaim a családi kriptában háromszor egymásután ünnepélyesen megfordulnak. Mást, sajnos, nem lehetek családunk megromlott tekintélyeért.

— A csikszeredai képviselőválasztás. Csikszeredáról jelentik: Ma volt itt a képviselőválasztás. A szavazás délelőtt 9 órakor kezdődött. Jelöltek voltak: Hajnóczy Ignác dr. és Novák Albert függetlenségi pártiak. Tizenegy óráig Hajnóczyra 227 és Novákra 6 szavazat esett. Délben Novák visszalépett és így Hajnóczy Ignác dr.-t választották képviselőnek.

— Megszökött főhadnagy. Néhány héttel ezelőtt Szélléy Károly a 16. huszárezred főhadnagya Budapestről nyomtalanul eltűnt, négyszázezer korona adósság hátrahagyásával Szélléy az Alkotmány-utca 16. szám alatt édesanyjával lakott fejedelmi pompában. Igazi nagyuri életet élt, a sportkörökben is jól imerték. Ma Katty ezredes Newyorkból levelet kapott Szélléytől, amelyben tisztii rangjáról lemond. A főhadnagy egy bécsi milliomos leánynak volt vőlegénye, de adósságai miatt felbomlott az eljegyzés.

— Zöldi Marci lakodalma. Az egykori daliás honvédőfőhadnagy, aki az egyenruhát levette és a szárazfával keresi meg kenyerét, ma délután tartotta meg lakodalma Aradon. Magyarai Valériát, Magyarai Ferenc leányát vezette oltárhoz. A polgári esketés három órákor volt a városházán. Már jóval a kitűzött határidő előtt százakra menő nézőközönség lepte el a városháza lépcsőházát, lépcsőjét és az anyakönyvi hivatalhoz vezető folyosót. A nézők túlnyomó része hölgy volt, akik látni akarták a híres hegédust, akit a művészet erősebben hatalmába vett, mint a fényes katonai pálya minden csillogása. Hosszu kocsisorban érkezett a násznép az anyakönyvi hivatalba s a hölgyközönséget is meglepte a nászmenetben résztvevő hölgyek fényes és izléses toilletje. Különösen diszes belépők voltak láthatók, amelyek a halvány rózsaszín és sötét vörös közt minden színárnyalatot feltüntettek. Az anyakönyvi hivatalba a következő elrendezésben vonult be a lakodalmi menet: Farkascs Sándor

Magyarai Margitot, Emperle Iván Ligárt Olgát, Román József Aknai Katicát, ifju Maresch Gyula Marsó Ellát, Nikolics Sándor Maresch Gusztit, Tialiosz Fülöp Magyarai Mártát, Zöldi Dezső Magyarai Ilonát, Kosztika Emil ifju Magyarai Ferencét, Zöldi József Kosztika Emilnét, Király Dezső honvédszázados Aknai Andornét, Prokop Gyula Varjassy Árpádnét, Varjassy Árpád Prokop Gyulánét, Aknai Andor Magyarai Vilma, Müller Károly országgyűlési képviselő Magyarai Ferencét, Magyarai Ferenc özvegy Zöldi Jánosnét, Magyarai Alajos Ligárt Józsefnét vezette karján. A vőlegényt násznagya, Ligárt József, a menyasszonyt, Magyarai Valériát, Magyarai Alajosné vezette a terembe. A polgári kötést Szondy Béla végezte. A városházáról a református templomba hajtatott a násznép, ahol Csécsi Imre ref. lelkész formás beszéd kíséretében kérte Isten áldását az ifju párra. Az esketést a menyasszony atyjának, Magyarai Ferencnek házában estély fejezte be. Az ifju pár még az este nászutra kelt.

— Egy láda magyar föld. Budapesti tudósítónk jelenti: Connelwilleben (Amerika) a múlt év végén egy bányarobbanás alkalmával megrendítő szerencsétlenség történt, amelynek nyolcvan magyar munkás esett áldozatul. Az idegenben elhalt munkások közül huszonhét katolikus vallású az ottani r. kat. temetőben temetve el. Most a connelwillei magyar r. kat. egyház papja levelet írt Bárczy Istvánnak, a főváros polgármesterének és megírta híveinek azt a kívánságát, hogy a szerencsétlenül járt munkások sírját magyar föld borítsa. Kéri tehát, hogy küldjön a főváros a Rákos mezejéről egy ládika magyar földet, hogy azt a május tizenötödikén leendő hazafias ünnepélyen a temetőben széthintsék az ott porladó magyar munkások sírjára. Bárczy polgármester nyomban intézkedett, hogy a pap és hívei kívánságát teljesítsék.

— Katasztrófa egy bányában. New-Yorkból jelentik: Egy nyugatvirginiai kőszénbányában a bányalég felrobbant és nagy károkat okozott. A bányában dolgozó munkások halálukat lelték. Eddig tizenegy holttestet húztak ki, de attól tartanak, hogy a katasztrófa áldozatainak száma jóval nagyobb.

— Az aradi Kossuth-szobor. Az aradi Kossuth-szobor bizottság és az aradi Kossuth-asztaltársaság hétfőn este, a Jópásztor-vendéglőben együttes ülést tart. Tárgy: A szobrásszok előleg kérése.

— Kis levélke, drága kis levélke. Budapesti tudósítónk jelenti: A képviselőházban ma Pescha Miklós beszéde közben az egyik baloldali másodemeleti karzatról valaki egy vaskos kérvényt dobott az ülésterembe. A nagy iratcsomó egyenesen Günther Antal igazságügyminiszter fejéhez repült, majd a földre esett. Csiszmasia Endre képviselő odasietett és felvette a kérvényt.

— Kinek szól? — kérdezte Günther.

— Andrássy belügyminiszternek, — válaszolta Csiszmasia.

— Nem rossz, — mondta az igazságügyminiszter és mégis az én fejemhez vágják.

Batthyány Tivadar gróf azután a kérvényt letette a belügyminiszter asztalára. E közben a teremszolgák kiku'atták, hogy a kérvényt egy Gasda János nevű fémciszoló dobta le. A háznapji irodába vezették, ahol elpanaszolta, hogy abból a gyárból, ahol dolgozott, elbocsátották és most arra akarta kérni a belügyminisztert, hogy szeresse vissza neki állását.

— A portugál forradalom. A Havasügynökség jelenti Lisszabonból: A republikánusok és progresszista disszidensek, a hó 29-éről 30-ára virradó éjjel nagy tün-

tetést terveztek és az volt a szándékuk, hogy megrohanják a rendőri őrszobákat, valamint Franco miniszterelnök lakását. Az agitátorok nem rendelkeztek a kellő eszközökkel. Több tüntetőt letartóztattak. Eközben egy rendőrtisztviselőt megöltek, hetet megsebesítettek.

— Lynar gróf és Vilmos császár. *Berlinből* jelentik: Vilmos német császár jóváhagyta a hadtörvényszék azon ítéletét, mely Lynar grófot homoszualis üzelmek miatt egy évi és négy hónapi börtönnel sújtotta.

— Mäder Rezső koszorúja. Tegnap színmunkában hírt adtunk arról a színházi izgalomról, amely az Operaházat most foglalkoztatja. A „Piros cipő” című balett századik előadását ugyanis maga a jubiléus szerző, Mäder Rezső, az opera volt igazgatója, jelenleg a Népszínház-Vigopera igazgatója vezényelte. Az ajándékok között egy, a többiek között bábkoszorú is volt, amelynek szalagján ez a felírás állott:

*Mäder Rezsőnek, — visszajössz te még!
Aida.*

A színházban Mészáros Imre igazgató valószínűsítő inkvizíciót tartott, hogy kiderítse a felirat szerzőjét, aki ilyen módon adott kifejezést a jelenlegi vezetés ellen táplált elégedetlenségének. Az Operaház egyik dráma énekesnőjének pártja úgy összegezte a tényeket, hogy a végső nyomok Krammer Terézhez, az Opera kiváló művésznőjéhez vezetnek és hogy ő küldötte a koszorút Mädernek. Krammer Teréz felháborodva tiltakozott a gyanúsítás ellen és másnap felment a főkapitánysághoz, kérve, hogy két detektív nyomozza ki az ügy előzményeit. Ezek ma utána jártak a dolognak, de nem jutottak eredményre. Csupán azt tudták meg, hogy a koszorút a Royal szállóból küldték, de kiderült, hogy a Royalban az Operaház négy tagja lakik, úgy, hogy a koszorú küldőjét nera lehetett megállapítani.

— Thaw-t felmentették. *Newyorkból* jelentik: A Thaw-per végtárgyalása iránt az utolsó napon lázas érdeklődés mutatkozik a közönség körében. Ezernyi tömeg verődött össze a törvényszék épülete előtt és leste az esküdtészi tereméből kiszivárgó híreket. Különösen nagy mozgolódás támadt, amikor megúdták, hogy az esküdtettek éppen tanácskozásra vonultak vissza. Fogadások indultak meg, vajjon felmentő lesz-e az ítélet, vagy örülnek fogják-e nyilvánítani Thawt az esküdtettek. A legtöbben arra fogadtak, hogy a zsűri nem fog egyhangú megállapodásra jutni és ez esetben még vasárnap sem kerül ítéletre a sor.

Későbbi távirat jelenti: Az esküdtészek másfél napi tanácskozás után tudott csak egységes megállapodásra jutni és verdiktjével nem bűnösnek mondotta ki Thaw-t. Az első szavazásnál ötven nem bűnösnek mondták, ketten halálra akarták ítélni, a többi nem tudott akkor még határozni. A bíróság hosszas tanácskozás után felmentette Thawt, de kimondotta, hogy a *Mattavan-Asylba*, az elmebeteg bűnösök szanatóriumába internálja bizonytalan időre. Azt hiszik, hogy Thaw rokonsága rövid időn belül kieszközli Thaw szabadon bocsátását a szanatóriumból.

— Országos honvédtiszt bank. Az Aradon megjelenő katonai folyóirat, a *Hadsereg* legutóbbi számában érdekes eszmét vetnek fel B. A. pénzügyi tisztviselő és N. T. K. főhadnagy egy közös cikkben. A katonatisztek anyagi helyzetével foglalkozva, azt ajánlják, hogy országos honvédtiszt pénzügyi intézetet létesítsenek, amely honvédtiszteknek olcsó személyi hitelt nyuj-

tana. Az alaptőkét 400,000 koronára tervezik, amelyből 330,000 koronát a honvéd- és csendőrtisztek, valamint honvéd tisztviselők jegyzékének. Az intézet a tulajdonképeni tőkét *kamatot részvények* útján szerezne be, amelyet nyolc millió korona összegben bocsátának ki s amelyek kamatait az állam garanciázza és a börtönléti mentesítendő A kölcsönt a katonatisztek minden kezesség nélkül kapnák, csupán a haláleset kockázata ellenében kötnének ugynevezett fogyó öke biztosítást. A cikk kimutaja, hogy a tervezet adatai szerint a katonatiszt 1000 korona tőke után tízenként évi ciklusban, tőkeörlesztés és kamat, veszteségi tartalék és életbiztosítás címen összesen 130 koronát fizetne s emellett a tisztai bank tekintélyes összegű nyereséget érne el.

— Az aradi mérnök egyesület autobusz kirándulása. Az aradi mérnök- és építész-egyesület testületileg vesz részt a február 9-én *Nagyváradon* tartandó országos mérnök- és építész kongresszuson. Az utat Aradról Nagyváradra autobuszon akarják megtenni az egyesület tagjai s ezért a tanácshoz fordultak s tőle kérték kölcsön az autobuszokat. A tanács mai ülésén teljesítette a kérelmet.

— A gazdasági szék ülései. Közönséges közönség, hogy Arad sz. kir. város gazdasági székének hetente minden hétfőn d. e. 1/2 10 óra kor a város házi földzrati kis termében tartja s hogy ezen ülésre külön meghívók nem bocsátatnak ki. Arad, 1908. február 1. Lócs Rezső gazdasági szék elnöke.

— A filharmonikusok ma, vasárnap, délután 5 órakor tartják harmadik hangversenyüket a *Fehér Kereszt szálló nagytermében*. A remek műsort már ismertettük. Ez a műsor újabb alkalmat ad a filharmoniai zenekarnak és *Zeller* karmesternek, kiváló művészi kvalitással érvényesítésére. A közönség kényelmes jegyváltása kedvéért a jegyelárusító cég vasárnap egész délelőtt nyitva tartja üzletét.

— A Mezei gyilkosság. Azzal a szomorú emlékezetes tragédiával, amelyet Mezei Vilmosné házassága megrontóján, *Sipos* Sándorné revolverrel torolt meg, összefüggésben áll az a feljelentés, amelyet az aradi rendőrségben Duma Lázár tett Mezei Vilmos ellen, mert ez őt saját udvarában lelövésével fenyegette. A rendőrség az ügyet áttette az aradi kir. járásbíróshoz, amely a bünvádi eljárást megindította, a kihallgatásokat foganatosította, de ítéletet nem hozott, hanem áttette a az ügyet a kir. ügyészséghez, hogy a Mezei ellen szándékos emberölés büntetésének kísérlete miatt folyamatba tett bűnperrrel egyesítsék. Az ügyészség felterjesztésére a kir. törvényszék ma végzésileg értesítette az ügyészséget és a bűn eljárásbíróshoz, hogy az egyesítést mellőzi s az iratokat visszaküldi a járásbíróshoz edemleges elintézés végett. A törvényszék ezen végzését azzal indokolja, hogy bár a két ügy között alanyi összefüggés van, de időre és helyre nézve különbség áll fenn, tehát hiányzik a tárgyi összefüggés és kívánatos, hogy az esküdtészek elé tartozó gyilkosság ügye a gyors lebonyolítás céljából ne komplikáltassék.

— Községek egyesítése. A m. kir. belügyminiszter Aradvármegye közönségéhez intézett rendeletével *Lungora* és *Vosdacs* kisközségeknek kisközséggé való egyesítését megengedte s a közös községnevet *Hosszusor* községnevében állapította meg.

— A bírei körökből. *Bazala* Béla dr. pécskai járásbíró a nagyvárad kir. törvényszékhez törvényszéki bírónak helyeztetett át. *Bazala* dr. távozását élénk sajnálattal fogadják Pécskán, ahol a kiváló képzettségű bírót és a társadalomnak rokonszenves tagját vesztik el ezzel.

— Közgyűlések. Az *Aradi Ipar- és Népbank* r. t. holnap, vasárnap d. e. tíz órakor tartja rendes évi közgyűlését saját helyiségében. A *Weitzer János gép, vaggongyár és vasöntőde* r. t. szintén holnap, vasárnap d. e. tíz órakor rendkívüli közgyűlést tart az Acsev. üléstermében.

— Magyar név. *Didek* Antal István aradi lakos m. kir. államvasuti alkalmazott családi nevének *Dorogi*-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Az Aradi Első Takarékpénztár adományai. Az Aradi Első Takarékpénztár igazgatósága jótékony és közhasznú célokra a közgyűlés által megszavazott összeget a következőképpen osztotta fel: Aradi polgári jótékony-egylet 100, Aradi polg. jótékony-nőgy 100, Aradi izr. jótékony egylet 100, Aradi izr. jótékony nőgyelet 100, Kölcsey-egylet könyvtár-alap 100, Ipartestület rok alap 100, Aradi népkönyha 100, Vidéki hírlapírók orsz. sz. aradi ker. 100, Szegegytanulókat segélyző egylet 100, Keresk. alkalmazottakat seg. biz. 100, Aradi ev. ref. egyház szeg. alap 100, Aradi ev. egyház templom alap 100, Aradi Kossuth szobor alap 100, Első aradi betegs. és tem. egylet 100, Aradi képző- és iparműv. társ. 100, Filharmonia egyesület Arad 100, Aradi fehér kereszt gyermekvédő egyesület 100, Első aradi tem. egylet 80, Arad vidéki tanító-egylet 60, Aradi ev. egyház szegény tan. 60, Aradi főgyim. és reál isk. szeg. tan. 60, Aradi chevra kadischa 60, Aradi izr. kih. asitó egylet 60, Országos színészegylet 60, Aradi 48 as honvéd-egylet 50, Aradi szerb. szeg. (zvegy) alapja 50, Aradi ker. könyvtár alap 50, Fa és fémipari iskola 50, Polgári leányiskola segélyz. alapja 50, All. tan. kép. szeg. tan. seg. egylet 50, I. Ferencz József tanítók háza 50, Ségai iskola 50, Erekye muzeum 50, Aradi állatvédő egyesület 50, Tornaegyleti csarnok építésére 50, Aradi tan. testület seg. alapja 50, Aradi Rákóczi társaság 50, Aradi ker. köre szaktanfolyam 50, Aradi m. a. v. daley. let 50, Aradi építőiparosok szövetsége 50, Aradi atleikai klub vándordíj 50, Magyar vasker. alk. nyugdíjegy. 50, Gyermekfoglalkoztató int. 40, Aradi zeneue 40, Vörös kereszt egylet aradi fiók 40, Kossuth Lajos betegs. és tem. egylet 40, Nemzeti szövetség 40, Aradi fel. ker. iskola szeg. tan. egyl. 40, Magyarádi közs magyar iskola 40, Magy. orsz. munk. rok. és nyugdíjegy. 40, Mikalakai magy. iskola 40, Aradi önk. tüzoltó kar 30, Aradi első roszafűzér imatárs. 30, Aradi rom. tan. seg. egylet 30, Bonczesdi áll. seg. közs iskola 30, Első ipar. betegs. és tem. egylet 30, Siketnéma iskola 30, Aradi hiv. szolgák betegs. egylete 30, Aradi pincérek seg. és elh. 30, Aradi Szt. Péteri el. isk. nap. köz. otthon egyl. 30, Arad-erzsébetvárosi napközi otthon 25, Aradvárosi rendőrség nyug. egy. 25, Gáji önk. tüzoltó kar 20, Aradi iparosifjak önk. és beteggy. 20, Aradi zsidó koma és Gemiluth egyl. 20, Aradi kőmiv. munk. önk. egyl. 20, Aradi ker. iparosok rok. és nyugdíjegy. 20, Aradi magyar nyelv. terj. egy. 20, Aradi polgári betegs. és tem. egyl. 20 koronát.

— Aradi takaré- és segélyegylet mint szövetkezet *Petőfi*-utca 1. szám alatt, 1908 ik évben a 27. évtársulatot nyitja meg. Kiegy törzsbetétre hetenkint 50 fillert fizet, hat év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből a megfelelő haszonban részesül. — Az egylet tagjainak olcsó hitelt nyújt. Baira kozni lehet delelőtt 9—11 ig, délután 3—5 ig. Az aradi takaré- és segély egylet mint szövetkezet. (Petőfi utca 1.) 70.

— Országos nemzeti zarándoklat *Lourdesbe*. *Prohászka* Ottokár dr. székesfehérvári püspök ur őméltósága védnöksége és főt. *Gieswein* Sándor dr. apát kanonok, orsz. képviselő, a Szt. István társulat alelnöke, lelkivezetése mellett, március hó 16 án országos jellegű zarándoklat indul *Lourdesbe*, azon célból, hogy Szűz Mária megjelenésének 50 éves jubileuma alkalmából rendezendő ünnepegeken, mi magyarok is részt vehessék. A zarándoklat külön vonata *Velence*, *Milano*, *Genoa* és *Marseilleben* pihenés céljából 1—1 napig tartózkodik, visszajövet pedig *Romába* mennek a zarándokok, hogy ő szent ségének aranymisés jubileuma alkalmából hódolatukat kifejezzék. Részletes programok főt. *Fehér* Ferenc plebános urnál, *Ebed* (Esztergom m.), főt. *Benyács* István plebános urnál *Csasza* (Trencsén m.), valamint a Magyar Utazási Vállalat r. t. irodájában, *Budapest*, IV. Eskü-ut 3. sz. alatt. kaphatók. 731

— Gazdáknak. Aki gépek, benzin motorok és benzin lokomotivok iránt érdeklődik, első sorban kérjen árjegyzéket *Dénes B. cégtől*, *Budapest*, *Lipót-körut* 15. szám. mint *Plewa E. mérnök*, es. és kir. szab. gép és motorgyárának képviselőjétől. Az árjegyzéket mindenki kívánatra ingyen és bérmentve kapja.

— *Rumcompositio* 1 literhez 20 kr. *Litör aroma* 1 literhez 30 kr. *Vojtek* és *Weisznál*. 191

Uj könyvek.

Uj könyvjegyzéket adott ki Vass József könyvkereskedése — Budapest, VII. Erzsébet-körút 88. — amelyben a régebben és újabban megjelent könyvek legnagyobb részben leszállított áron vannak felsorolva. A jelesebb munkákhoz a jegyzékben ismertetések vannak írva, úgy hogy ez a könyvbarátoknak igen alkalmas.

Róza is, túska is. Ez a furcsa és kevéssé költői cím egy kedves és ügyes poéta, Váry István verseskönyvének hitelét rontja. Maguk a versek sokkal egyszerűbbek, őszintébbek, mint ez az affektált cím. Van sok igaz érzése, költői és elmés gondolata, több rózsája, mint tövise; és különösen írjuk föl dicséretére, hogy a mai szintelen jambusos világban pompas magyaros ritmusu versformákat talál. A kis füzet, melynek legszebb dísze u'olsó darabja (A szabadság ünnepe), határozott tehetségre vall. Váry István verseskönyve saját kiadásában Kecskeméten jelent meg, egy koronáért kapható.

Zarathustra. Nietzsche „Zarathustra“-ja, a „mindenkinél és senkinél sem való könyv“, mint ahogy szerzője nevezi, most megjelent magyar fordításban, ami kétségteljesen jelentős eseménye irodalmi életünknek. A nagy gondolkodó mély gondolatait és filozófiáját tartalmazó mű úgy érdekesség, mint érték szempontjából megérdemli a magyar közönség s különösen a gondolkodó világ különös figyelmét. A művet dr. Pényes Samu, az ismert drámaíró fordította, és igyekezett Nietzsche erőteljes és klasszikus stílusát hirtelen megóvni a magyar átültetésben. A könyv a fordító kiadásában jelent meg és ára 3 korona. Kapható Vass József könyvkereskedésében Budapest Erzsébet körút 88., valamint az összes könyvkereskedésekben.

Dr. Felszegi Oszkár egy gyönyörű történelmi elbeszélést írt „Linczigh János kolozsvári királybíró“ címen. A régi — akkor még „kincses“ Kolozsvárról, elpusztulásáról és a mai Kolozsvár újjászületéséről szól e gyönyörű nyelvvezetettel írott magyar könyv és szép korrajzot ad az akkori viszonyokról. Mint tudvalelő, Kolozsvár nagyrésze 1655-ben a tűzvész martaléka lett, később 1658-ban pedig a tatárok pusztították el Kolozsvárt, amelynek újja teremtéséhez hozzá van növe Linczigh János királybíró neve. Ő volt az, aki munkásságával, szilárd jellemével, becsületességével és szívóssággal meg tudta csinálni, hogy Kolozsvár városa felépüljön. Gyönyörűen van megírva Linczigh János szenvedése a török táborban, hősiessége, elszántsága, amelyvel városának lerombolását megakadályozta. A könyv két koronáért kapható Lepage Lajos könyvkereskedésében Kolozsvárott.

„**A gerleszegi küzdelem**“ címen írt Bessenyei Magyar Gyula egy regényt, mely könnyed olvasmánya a magyar gazdának, és amelyből tanítva oktatja a magyar népet a józan gondolkodásra. Ajánljuk e könyvecskét, amely okosan és magyarul van írva. A könyv a „Patria“ könyvkiadóhivatalában (Budapest, IX., Üllői ut 25.) egy koronáért megszerezhető.

Naplóm. Ilyen címen egy igen célszerű, csinos, olcsó és tetszetős zsebalaku napló napiárral ilent meg Szödényi Árpád (Budapest, VI., Kemnitzer-utca 21.) kiadásában, 28 különféle előjegyzési rovattal, úgy mint: levelezés, látogatás, lakcímek, mulatságok, zsurok, ajándékok, utazások, nyaralások, könyvek, hangjegyek, legújabb színházi tervek és áruk, orvosi tanácsadó, stb., stb. Kapható 80 fill., 1.20 és 2.— korona árban minden jobb papírüzletben.

Tudós Hetényi János és kora. Élet- és korrajzok. Írta Pogrányi József, Komárom vármegyei tiszti főügyésze. Ara díszes vászonkötésben 4 korona. Megrendelhető az Apolló irodalmi részvénytársaságnál (Budapest, V., Sas-utca 13.) Hetényi János egyszerű református lelkész volt, aki mintegy nyolcvan évvel ezelőtt az ekeli reformált egyház híveinek hirdette az ur igéjét. Azok azonban, akik a magyar nemzet tudományos és irodalmi fejlődésének történetét csak némileg is ismerik, ennél sokkal többet tudnak Hetényiről. Hiszen a hivatalos adatok Tompa Mihályról, hazánk egyik korszerű költőjéről sem mondanak többet, mint azt, hogy egyszerű református lelkész volt, pedig hát még élő emberek lehetnek tanúságot arról, hogy minő hatást gyakoroltak a nemzet közérzetére, a szabadságharc lezajlása után, az egyszerű pap költeményei. Majdnem hasonló ha-

tással volt korára, csak hogy más irányban, tudós Hetényi János, aki a nemzet öntudatra ébredésének korszakában a küzdők elsői közt harcolt a tudomány terén, hogy a közműveltséget nemcsak fejlessze, hanem ennek nemzeti irányt is adjon. A maga korszaka a szellemi fegyverekkel küzdő korszak homlokterében áll tudós Hetényi János, kinek származását, előkészületeit az irodalmi működésre, majd irodalmi tevékenységét szerző vonzóan ábrázolja, hogy aztán a kor irodalmi, társadalmi és politikai küzdelmeinek esetelesére térjen át, melyből az 1848/49-iki korszakos események kifejlődtek. Pogrányi könyvét — mint a mű előszavában mondja, — az irodalom iránt szeretettel, becsüléssel érdeklődő közönségnek szánta, mi azonban ezt az ajánlatot azonnal egészítjük ki, hogy a külsőleg is díszesen kiállított könyv méltó arra, hogy minden művelt magyar ember könyvtárában helyet foglaljon.

Gyári Imre „Egy szivtelen leány története“ című új regénye most jelent meg. Érdekes fordulatokban gazdag munka, amely az ilyen hasonló művek közül magasan kiemelkedik, Ara 2 korona és Benkó Ignác könyvkereskedésében Brassóban jelent meg. B-s.

TORVÉNYKEZÉS.

§ Két legény egy leány ellen. Személyes szabadság megsértése miatt kerültek a vádlottak padjára *Marc Péter* és *Petru Joun* dundi legények, akik a múlt év május huszonötödikén *Indrea* Jozsona tizenhat éves leányt az utcán megfogták és arra akarták bírni, hogy jöjjön velük a *Petru* lakására. A leány, aki azelőtt *Petru* szeretője volt, vonakodott velük menni, mire a legények megragadták és akarata ellenére magukkal hurcolták, hogy erőszakot követhessenek el rajta. A leány kiáltásaira azonban az előzető emberek kiszabadították őt a legények kezeli közül, akik ellen feljelentést tett. A Köller János elnöklése alatt lefolyt mai főtárgyaláson a kihallgatott tanúk beigazolták, hogy a leányt erőszakkal vonsozták *Petru* lakása felé. A törvényszék *Marc Péter* és *Petru Joun* a Btkv. 821. §-a alapján a 92. szakasz alkalmazásával *hat-hat havi börtönrre* és három évi hivatalvesztésre ítélte s egyetemlegesen kötelezte őket a felmerült büntetői költségek megtérítésére, a költségeket azonban az elítéltek vagyontalansága folytán egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánította. *Fykker Károly* kir. alügyész az ítéletben megnyugodott a vádlottak azonban felmentésért felebbestek.

§ Megszüntetett nyomozás. *Lövey Nándor* ismeretes ügyében az aradi királyi ügyészség a következő határozatot hozta:

Lövey Nándor ellen sikkasztás büntette miatt folyt nyomozást a B. P. 101. § 2. pontja alapján megszüntetem.

Miről gyanúsított és sértett utóbbi azzal értesítettik, hogy a B. P. 42. § értelmében jelen határozat vételétől számított 8 nap alatt a vádképviseletét átveheti — vagy a nagyváradi kir. főügyészhez folyamodhat. A folyamodás nála nem nyújtható be. Mert: Az „Aradi nyomda részvénytársaság“ képviseletében *Boros János* igazgató a részvénytársaság eozigálatában állott *Lövey Nándor* gyanúsított ellen sikkasztás büntette miatt emelt magánindítványát visszavonta, a nyomozás magánindítvány hiányában megszüntetendő volt. Arad, 1908. január hó 18 án. *Szokolcsay*, kir. ügyész.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Az időjárás fokozatos enyhülésével egyidejűleg a gabonaüzlet irányzata folytatólagosan lanyhul.

Hogy ennek indoklottsága mely esetben áll fenn tegnapi piaci tudósításunk keretében elmondanuk, ezúttal még annak a kijelentésére szorítkozunk, hogy ma már ismét hűvös az idő és kérdés, hogy az éjjel nem lesz e fagy? A gabonatözsdén a hangulat úgy változik, mint

az idő, így bizonyosra veszik, ha hétfőn az ország több helyéről hideg időt jelentenek, az irányzat kellemesebbre fordul, vagy legalább is a lanyhaságnak nem lesz folytatása.

Budapesti áru- és értéktözsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 1.

Amerika 2 és 1/2-el olcsóbb. Üzletlelen.

Az áruk 50 különként számlitva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprillisa	11.69—11.70	11.67—11.68
Buza októberre	10.32—10.33	10.38—10.39
Zab áprillisa	7.78—7.79	7.80—7.81
Rozs áprillisa	9.87—9.88	9.87—9.88
Tengeri májusra	6.72—6.73	6.73—6.74

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	846.25
Magyar hitelrészvény	783.25
Közuti vasut részvény	574.—

IDEGENEK ARADON.

— Február 1. —

Központi-szálloda. Meskó Sándor dr. ny. főispán Makó. — Margitay József min. tanácsos Budapest. — Farkas József polgármester Makó. — Hervay István alispán Makó. — Han I. árvaszéki elnök Makó. — Kovács János dr. ügyvéd Budapest. — Iritz Sándor gyáros Makó. — Feinkuchen Bernát bérlő Berza. — Philip Akos tkp. igazgató Ditra. — Deutsch Vilmos fakereskedő Budapest. — Schneider Miksa utazó Bécs. — Spitzer Miksa utazó Bécs. — Vosseler Rezső utazó Bécs. — Pick Armin utazó Bécs. — Feigl Miksa utazó Bécs. — Kemény Zoltán utazó Budapest. — Helmen Zsigmond utazó Budapest. — Munk Lajos utazó Budapest. — Panker Armin utazó Budapest. — Takács Jenő utazó Budapest. — Bogyó József utazó Budapest. — Nemes József utazó Budapest. — Schvarz Zsigmond utazó Budapest. — Simonyi Ármán utazó Budapest. — Márkus Pál utazó Budapest. — Zukerman Bernát utazó Budapest. — Netter Ignác utazó Budapest. — Eisler Miksa utazó Budapest. — Kovács Dávid utazó Budapest. — Török Jenő utazó Budapest. — Klein Dezső utazó Budapest. — Betz Zsigmond utazó Budapest. — Krausz Béla utazó Budapest. — Kohn Samu utazó Budapest. — Hecht Emil utazó Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Zöldy Dezső gyógyszerész Budapest. — Vörös Imréné Kisjenő. — özv. Vörös Edéné Kisjenő. — Tiabos Fülöp ügyvédjelölt Budapest. — Ligárt János háztulajdonos Budapest. — Farkas Sándor joghallgató Budapest. — Mayer József földbirtokos és neje Billéd. — Neufeld Károly igazgató Bécs. — Szives Imre birtokos és neje Kapevár. — Demeter Károly igazgató és családja Szigetvár. — Sági Sándor mérnök Nagyvárad. — Fröhlich Lipót birtokos Székelyhid. — Veiler János igazgató és családja Grác. — Pósa István mérnök és neje Kecskemét. — Bigler Arnold gyáros Prosnic. — Kobela Ernő magánzó Szentgóta. — Seidner Fülöp kereskedő Zam. — Korhely Endre tisztviselő Sülelmed. — Lukács Márton intéző Debrecen. — Kallós Kálmán gazdatiszt Debrecen. — Böszörményi István mérnök Szombathely. — Molnár Andor igazgató Szentmiklós. — Práger Dezső igazgató Tokaj. — Szalay Ferenc és családja Ujfehertó. — Kerekes József intéző Kisszénás. — Pintér Károlyné igazgató neje és leányai Szliács. — Eggelhof Sándor gyáros Selmecebánya. — Bokor Ferenc gyár-igazgató Szombathely. — Partel Soma bérlő és neje Hátszeg. — Forgács Imre birtokos Hátszeg. — Miklós Renő utazó Budapest. — Friedman Sándor utazó Budapest. — Szigeti Dezső utazó Budapest. — Friedman József utazó Budapest. — Holstein Sándor utazó Budapest. — Pollák Armin utazó Budapest. — Hirsch utazó Budapest. — Krausz Ede utazó Besztercebánya. — Forschner Soma utazó Bécs. — Steinhard Mór utazó Bécs. — Hecht Adolf utazó Bécs. — Handers Róbert utazó Prága.

Vass-szálloda. Prodán János min. titkár Budapest. — Gasztayer Lajos utazó Losonc. — Schwartz M. utazó Szeged. — Hantos Lajos gazdatiszt Barakony. — Gádory Elemér gazdatiszt Barakony. — Weisz M. kereskedő Budapest. — Sulhof Béla kereskedő Szeged. — Zenger László utazó Budapest. — Löbl Herman utazó Budapest. — Gelb Sándor utazó Budapest. — Tarjáni Béla kereskedő Orosháza. — Varga László gazda P.-Kápolnás. — Vuncsek Róbert utazó Fiume. — Halász Henrik orvos Beregszász.

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a

Scott-féle Emulsió.

Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá erősítőleg hat az egészségre és az egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekre is, rózsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme. 5901

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1908. évi február hó 2-án:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ óraker, fél helyárral:

Kerülő ut.

Számú 3 felvonásban. Irta: Bernstein Henri. Fordította: Salgó Ernő.

Wilson	Szilágyi B.	Rousseau	Várnay J.
Jacqueline	H. Novák I.	Rousseau	Benkőné.
Uranur	H. Körösey J.	Armand	Delly Lajos.
Le Meilan	Horti Sándor	Lucienne	H. Harmath.
Cyrl	Szendrey M.	Michelon	Böry Lajos.
Nissol	Ajtai Odón.	Pradesné	Zalay Margit.

Kezdeté délután 3 és fél óraker.

Este 7 $\frac{1}{2}$ óraker, rendes helyárral:

C) bérlet.

G) bérlet.

Ingyenélők.

Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Vidor Pál. Zenéjét írták: Szentirmay Elemér és Serli Lajos.

SZEMÉLNEK:

Boros János	Szathmári A.	Jani, fia	Hunyady J.
Mari, neje	Benkőné.	Kis Sári	Kállay Jolán.
Lujza, leánya	H. Körösey J.	Kovács	Leóvey Leo.
Weiner Vilmos	Delly Lajos.	Wurm	Faludy K.
Balog Pista	Horti Sándor	Stark	Ladiszlay J.
Bódi Ferenc	Keszler Ede.	Varga	Kulcsár L.
Eszter	K. Kápolnai.	Hordár	Várnay Jenő
Fürge Döméné	Szilágyi B.	Zsandár	Ajtay Odón.

Kezdeté este 7 és fél óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma vasárnap, 1908. február hó 2-án

Műsor:

1. A csodadoktor.
2. Élő virágok.
3. Kényes helyzet.
4. Eszes rendőr.
5. Részeges ablaktisztító.
6. Gyujtató tolvajok.
7. Páris.
8. Lakáskeresés.

Előadások délután 2 órától kezdve minden órában.

Holnap hétfőn, 1908. február hó 3-án

Műsor:

1. A favágó leánya.
2. Élő virágok.
3. Kényes helyzet.
4. Szevilla.
5. A csempész felesége.
3. Pénzhamisítók.
7. Modern ember.
8. Két nővér.

Előadások délután 5, fél 7, és este fél 9 óraker.

Cukrázda.

Előadás alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik.

Este fél 7 óraker tartandó előadás, a mozgófényképeken kívül, színpadon kerül még:

EGYIPTOM.

52 vetített képpel.

NYILTTER.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazeknek, kik megboldogult drága halottunk temetésén megjelentek és ezáltal óhajtották súlyos fájdalmainkat enyhíteni, különösen Szendrey Mihály igazgató urnak, a szintársulat összes tagjainak és kartársainak, valamint összes ismerőseinknek és jóbarátainknak, nemkülönbén Krausz Jónás tanár urnak, ki halottunkat elbucsuztatta, ezuton mond hálás köszönetet a

864

Weisz-család.

Katonazene hangverseny.

Az aradi cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor karmester ur személyes vezetése mellett

ma, vasárnap, február hó 2-án

opera-hangversenyt rendez

a „Fehér Kereszt” szálloda

télikertjében,

melyre a n. é. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

Braun Gusztáv,

szállodás.

Kezdeté este 8 óraker.

Beléptidij 40 fillér.

Két üzleti helyiség

május 1-re, esetleg

azonnal is

== kiadó ==

Széchenyi-utca 1. számú házban.

862

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE

GLISSHÜBLER

SÁVANYUVIZ

A duplo beütésű

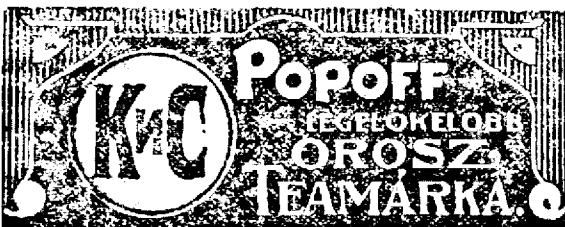
székélye intenciózus

hajtál; a pezsgó

gránitkőből

szek.

Több építészeti és háztartási bevált.

Ügyeljünk az eredeti orosz vámszállagorok és az eredeti csomagolásra, melyen a védjegy K. & C. látható.

Kapható: Vojtek és Weisz-nál. 4001

A kölcsönkönyvtár új pótjegyzékei

melyek az elmúlt év összes újdonságait tartalmazzák,

megjelentek

és

ingyen

kaphatók!

A következő

újdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Spielhagen; Amit a fecske dalol. Croker: Női diploma a Nagy E: A Gödhyék, Apostol a hődságban. Madzar G.: Nevelőbe, Alba Nevis: Bolt lányok, Pap Mariska: A rög. Rudnay: Csoőr Vilma, Kraft-Ebing: Psychopatia Sexualis, Fényes L.: A társadalom és a nemi kérdés, Tábori K.: Nyomorultak, gazemberek, A bűnös Budapest, Fidibusz naptára 1908-ra, Balázsházy: A nővérek, Gloria. Molnár F.: Muzsika, Croker: A feleség, Szemere Gy.: Magyarország Amerikában, Atherton G.: Sparlank Patience és kora, Leblanc: Lupin A., a gavallér betörő, Nietzsche F.: Zarathustra.

Németben: Hire Jean: Königsdirne, Corrad P.: Amors Mädchenschule. Dolorosa: Tagebuch einer Erzieherin, Rittland K.: Frau Irmengards Enttäuschungen West L.: Homosexuelle Probleme, Quirt Jean: Pariser Ausstellungserinnerungen, Wasner: Der rote Faden, Hermann Georg: Jettchen Gebert, Wiggin: Douglas Kathe: Rebekka v. Sonnenbachhof. Corrad: Amors Mädchenschule, Salburg E.: Wilhelm Friedhof, Kippeling R.: Das Licht erlosch, Grabein P.: Du mein Jena, Madelaine M.: Die indische Felsentaube, Lawson Th.: Freitag der 13 te, Heine Anselma: Der Wegweiser, Schobert H.: Arme Königin, továbbá francia és angol újdonságok.

Kölcsönöldij havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlet

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

újdonságok érkeztek!

Zenemű-kölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,

vagy füzetenkint 14 fill.

Hora S.: Őszi hangulat. Ságody: 5 dal. Simkó: Fenyőlombok, Kerner: Csalogány sir, Fráter Lóránd: Fekete hajából, Nyil a kertünk, Pálkás: Hallgató nóták, Haubner: Akáclobok, Verő: Falusi madonna, Sám: A kis áruló, Zerkovitz: Küldjék be a Rezsit, A falusi leány Pesten, Huszka: Tündérszerelmem, Zerkovitz: A léha nótája, Altató dal, Zerkovitz: Láttam-e már Budapestet éjjel?

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

401

Telefon 883. sz.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1908. február hó 1.

Keresünk:

Aradra: 1 vas szakmabeli segédet és több tanoncot.

Vidékre: fűszer és vaskereskedésbe komptoiristát, 4 fűszer és csemege, 1 fűszer és rőfös, 3 rőfös és rövid, 4 divat, és rövid, 2 rőfös és vegyes, 1 *irodai munkához is alkalmas szakképzett vas szakmabeli magyar, román és részben német és szerb nyelvismerttel bíró segédet, több magyarul beszélő tanoncot.*

Ajánlunk:

1 pénztárosnőt, 6 fűszer és csemege, 1 vas és szerszám, 2 vas és fűszer, 4 fűszer és rövid, 1 rőfös, 1 rőfös, fűszer és vegyes, 6 divat, 1 könyv és papír szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor,
titkár. 411

Keppich Zsigmond,
igazgató.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patika

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőzvényével, eszénál és megfázásoknál, bedőrs-... sülésképpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá kell lenni és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben: K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyesoldván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”,
Prágában, Eliastrasse 5 n^o
Mindennapi szórakodás.

Somatose

(huskivonat)

a legkitűnőbb

emésztő- és erősítő-szer

mindenkinek, ki emésztési zavarokban szenved, gyenge gyermekeknek, gyomorbetegeknek, vérszegényeknek, sápkorosoknak, idegbetegeknek, stb.

Minden gyógyszertárban és drogueriában kapható

Dr. Baruch Hugó

Szabadság-tér 5—6. szám alatt
ügyvédi irodát
nyitott.

Elsőrendű

darabos-zsilvölgyi,
darabos-porosz,
darabos-angol
takaréktűzhely és kályha
Salon-kőszén,
porosz-sziléziai darabos,

porosz-sziléziai dió
Pirszen (Koks)
száraz, jól kiégetett bükk
Vasaló-faszén,
lupényi, pécsi és osztrai
Kovács-kőszén,
Magas hőfoku hazai
Tüzelő-kőszén

legolcsóbb árszámítás mellett, miniszteri és főkapitányi rendelet szerint előírt plombázott s pontosan mért 50 kilós zsákokban házhoz szállítva

Kneffel Károly és Fia

Szénosztálya
Andrássy-tér 14. sz.
TELEFON: 139.

Roth Bankház

Budapest

Bankközpontunk:

VI., Magy. Kir. Opera-Bazár palotájában

Bankhelyiségek:

●-utca 15. sz. és Lázár-utca 16. sz.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Válaszbélyeg mindenkor melléklendő.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%—3½%—4%—4½%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II.-od és III.-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%-al, esetleg 5½%-al.

Személy- és tárcaváltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2½—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra vidéki pénzügyintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-ig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett. Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk.

Konvertálunk mindenkori eredményrel, az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük. Bármely belföldi pénzügyintézet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személyi- és váltókölcsönt.

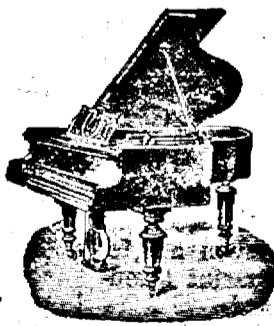
Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyeletet a legnagyobb pénzcsoportoknál levő összeköttetéseinkkel fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bankházunk képviselőjére megbízható egyéneket felvesszünk.

Faix Jacques

zongoraterme
és készítési műterme

Aradon,

Batthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler
elsőrendű gyárosok kitűnő készítményeit,

valamint

saját gyártmányu zongoráit

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javitások, hangolások, ugyszintén havi kölcsön-zongorák jutányos árak mellett.

VÁROSI ES MEGYEI TELEFON.

A látogatott

Motor-kávéház

a motorállomás tö szomszédságában, a Wanksek-féle házban.

Fővárosi és összes aradi lapok.

Naponta kitűnő tejes kávé. Kitűnő likőrökben nagy választék.

Hűvös és meleg büffé. — Reggelig nyitva.

Ma Erdélyi Tóni és fia zenekara játszik.

A t. közönség szíves támogatását kéri tisztelettel

Lukács Fülöp László

kávé.

16

Megérkeztek a bálí dívat újdonságok!

Brunner Béla

ari dívat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.
(Ferry-utca sarkán, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt árurak-tárát, hol a legszebb és legdivat-sabb **ingek**, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztük, zsebkendők, harisnyák, stb. újdonságok kaphatók. Nagy választék hazai és angol dívat-kalapokban. Nagy választék fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.

Dívatújdonság francia és olasz

Illatszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Nagy választék bálí tolt és gaze legyezőkben

Legyezők gyári áron elől adtnak el.

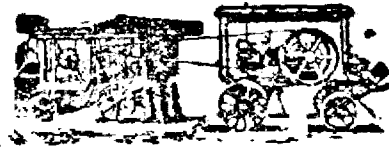
Olcso árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöztetnek.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-típusú „Glória“ benzínmotorok és villanygyújtást benziomotorcséplőkészletek

csakis KALLAI motorgyárban Budapest, VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt szerelhetők be.

Teljes jótállás kitanó cséplésért.

Olcso árak 3—5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében használt gépek eserebe vétetnek. Hírneves „GLÓRIA“ motoraink az egész országban a legkitűnőbb sikerrel működnek.

Pontos cím:

KALLAI motorgyár
Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Vevők és bérbevevők
semmiféle jutalékot
nem tartoznak fizetni.

Colophon István

ügynöksége

Arad, Kölcsey-utca 3.,
vagy a városi kávéház.

Eszközöl szállodák, vendéglők, földék, szállók, házak bér- és eladását, valamint borok és szeszes italok eladását. — Ugyszinte

amortisációs kölcsönök

a legolcsóbb kamattal kiegészítést előleg nélkül, ehhez csak a birtokiv és telekkönyvi kivonat kell. — Több emeletes magán- és bérház 8—10%-ot jövedelmező, olcsón és kedvező feltételek mellett eladó. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. 381

Meghívó.

A „Pankotai Népbank részvénytársulat“

f. é. február 12-én d. u. 3 órakor

az intézet saját helyiségében tartandó

XXV. évi

rendes közgyűlésére,

a t. cz. részvényes tagok az alapszabály 57. §-a figyelembe tartása mellett tisztelettel meghívja.

Pankotán, 1908. február 2-án.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő-bizottság kijelölése.
2. Intézeti elnök választása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése s javaslata az évi zárszámadás megállapítása s a tiszta nyereség miként leendő felosztása tárgyában, s ennek alapján a felmentvény megadása.
4. Netaláni indítványok.

Zármérleg 1907. év végével.

Vagyon.		Teher.	
Készpénzben	803372	Részvénytőke	200000
Váltókban	50399571	Tartalékalap	70000
Kötvényekben	451641	Ingatlan értékcsökkenési	
Jelzálog kölcsönökben	59889	alap	2000
Előlegokban	21125	Takarékbetétek	66628871
Letételekben	13400	Letéteményezők	2000
Intézeti ház	20000	Tiszti biztosítók	11400
Irodai felszerelés 10% le-		Fel nem vett osztalékok ...	320
írással	63773	Betétkamatozó	149673
Folyószámla követelésekben	617049	Folyó számlai tartozások...	406077
Hátralékos kamatokban ...	511346	Átmeneti kamatok	1849935
Előre fizetett visszlezám.		Visszlezámítás	7773124
kamatokban	77680	Nyereség áthozat	
		az 1906. évből ... 272556	
		Tiszta nyereség	
		az 1907. évben 3426055	3698611
	109078291		109078291

Pankotán, 1907. évi december hó 31-én.

Schmidt Ferenc, s. k.,
pénztárnok.

Gürtlich Ágoston, s. k.,
titkár, főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Pavlovits Ignác, s. k., Kócsa Károly, s. k., Rakusán Károly, s. k.,
igazgató. vezérigazgató. igazgató.

Dr. Abonyi Henrik, s. k.,
igazgató.

Posevitz Gusztáv, s. k.,
igazgató.

Megvizsgáltuk és mindenben rendben találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Pavlovits Constantin, s. k.,
felügyelő bizottsági elnök.

Duffek Kálmán, s. k.,
f. ü. b. tag.

Gherba Gusztáv, s. k.,
f. ü. b. tag.

Soltz Gyula, s. k.,
f. ü. b. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti szabályokban megállapított köteletségünknek megfelelőleg van szerencsénk a befolyt 1907. üzletévre vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni.

Az 1907. év folyamán társulatunknak ügykezelését rendszeresen ellenőriztük, a kezelést feltüntetett könyveket és számadásokat, valamint a havi zárlatokat részletes vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesen vezetve találtuk.

Intézetünk 1907. évi december 31-én felállított „Zármérlegét“ pedig tételről-tételre vizsgáltuk át, mely alkalommal arról győződünk meg, hogy az abban felsorolt tételek a valóságnak mindenben megfelelnek, valamint, hogy a „Veszteség és nyereség“-számla szerint kimutatott tiszta nyereség a valósággal elért eredményt képezi.

Ezek után a magunk részéről is elfogadásra ajánljuk az igazgatóság 1907. évi 36986 kor. 11 fill. nyereség felosztását és hovatfordítása iránti javaslatát, s kérjük ugy az igazgatóságnak, valamint a magunk részére is a felmentvény megadását.

Pankota, 1908. január 31.

Tisztelettel

a pankotai népbank r. t. felügyelő-bizottsága:

Pavlovits Constantin, s. k.,
f. ü. b. elnök.

Duffek Kálmán, s. k.,
f. ü. b. tag.

Gherba Gusztáv, s. k.,
f. ü. b. tag.

Soltz Gyula, s. k.,
f. ü. b. tag.

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvételnek szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 575

Alapított 1850.

ZONGORA

A családi élet kellemességéhez mindenestre a zongora is tartozik, mely dus raktárban teljesen új állapotban 700 koronától felfelé és használt zongorák 200 koronától felfelé állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Zongora-bérlés havonként 8 koronától felfelé.

— Zongora hangolásokat helyben és vidéken szak-képzett segédem által végeztetem. 561

Nyilvános kölcsönkönyvtárban, melyben magyar, német és francia nyelvű szépirodalmi művek igen nagy választékban vannak raktáron. Olvasási díj havonként 1 korona kötetenként 8 fillér.

Krispin József

ARAD,

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 35.

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becsés pártfogásért esedezik,

57

tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Tégla, Cserép

754 legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkémence téglagyárban

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

A moteros vasut megállóhelye.

Városi telefon 206. Gyári telefon 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A glát vám- és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserepekben, flaster-, kut- és facon-téglákban.

Legideálisabb szer az arcz és kéz bőrének ápolására az

„AZOR“

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógytárakban és gyógyáru üzletekben.

Főelárúsító hely: 31

WOJTEK ÉS WEISZ gyógyáru nagykereskedő uraknál Aradon.

Kapható Hegedüs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és műlakatos-műhelyünket a Wesselényi-utca 1. szám alá áthelyeztük,

ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Épület-vasalások, takaréktűzhelyek és szerelvények a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Tisztelettel 17

Láng és Mayer.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szülők különös figyelmébe ajánlom orthopéd-gyógycipőimet, melyek meggátolják a ládlat-fejlődést, Gyermekeknek, ugyszintén felnőtteknek nagyalkorú eredményeket értem el, amik száma elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai formájú cipőktől meg nem különböztethető tartós szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER UTÓDA 525

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Lakások kiadó!

Boros Béni-tér (fő-ut) 15. sz.

házban

nagyobb lakások

vizvezetékekkel

f. évi május hó 1-től

kiadó.

Bővebbet ugyanott a ház-mesternél.

778

POROSZ KÖSZÉN

MAGYAR

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46. 451 Telefon 46.

Kellemesen hűsítő hajviz

Eau de Glace.

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpa képződést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.“

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes látású lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges főfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tablettá.

6 darab ára 1 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában

301

Arad, Szabadság-tér.

Köhögés

Rekedtség

Elnyálkásodás

ellen páratlan jó hatású szer a

TUSINAL CZUKORKA

ára egy nagy doboznak 60 fillér

Idegesség

Vérszegénység

Soványság

ellen elismert kitűnő hatású szer a

Dr. DURÁN-féle szárász

MALÁTA KIVONAT.

E kiváló hatású tápszer különösen hizlító kuránál legjobban bevált. Rendkívül kellemes ízénél fogva a gyermekek is örömmel veszik be. Bevehető az tejbe, kávéba, levesbe, theába, borba, stb. ára egy nagy üvegnek 2 korona.

Egyedül foraktár:

241

HAJOS ÁRPAD gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és arnyas, szép és tágas kertényiséggel, ugyszintén a város legkitűnőbb fedett és villanyvilágítással ellátott terek pályámat is diszezen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tízta saját termései bork. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

tisztelettel

191 **Répássy Pál.**

STOLCZ J.

aranyműves műhelye

készít mindennemű arany, ezüst, drágakő és műtővös munkákat.

Régi ékszerek átalakítását, valamint

minden javításokat.

Ugy házi eszközök, valamint díszmagyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, tűzi aranyozás és ezüstözést jóállás mellett elvállalok.

Stolcz J.

aranyműves 571

Arad, Weitzer János-utca 2., Minerita-palota.

242 TELEFON 242

Villanycsengő

Javításokat

villanyvilágítási

bevezetéseket szakszerűen eszközöl 261

Kalmár József

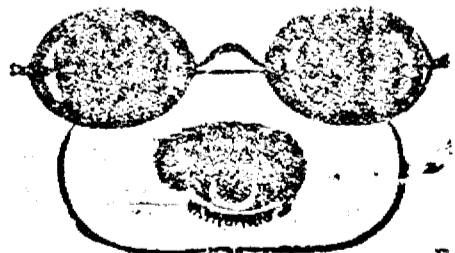
Arad, Salacz-utca 2.

Elsőrendű látsszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látsszerész

Arad, Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jóállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látcsöveket a legkülömbözőbb kiállításban. Legfinomabb lorgaszettek orrcsipeitől és szemüvegek arany, ezüst, nickel és tekenőbeka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szosz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben.

Szemüvegek és orrcsipeitők orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

NIGRIN legjobb cipőtisztítószer

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. **Nigrin** egészségi szempontból melegen ajánlható, mert **Nigrin** folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.
Mindenütt kapható. 6004

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

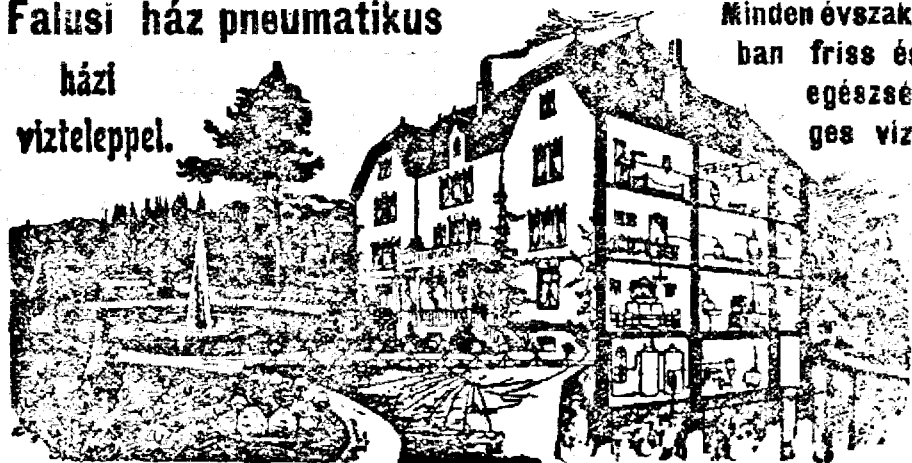
díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

501

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges víz.

Vzellátási telepek nyomó levegővel

(magas vztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szivesen szolgálak
Felvételek a helyszínen.

481

Hopp Károly

műszaki irodája vzellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5 szám.

A legjobb minőségű bor és csemege
faju dus gyökérzetű

szőlő-oltvány,

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

511

Szalonna

elsőrendű magyar perzselt, sózott vastag hófehér, egészségesen, tisztán kezelve, egy-egy oldal súlya 35-től 70 kilogrammig — gazdasági cselédek, munkások, aratók és más munkások részére — a legolcsóbb napi áron, továbbá

csépléshez köszén, gépolaj és kenőcs,
kitűnő minőségű

kender és jutta, zsákok és ponyvák,
kocsi-kenőcs,

mütrágya az őszi idényre,

építkezési anyagok,

kőso, marhasó préselve és por alakban.

Kapható

647

az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület

Foyasztási és Értékesítő Szövetkezeténél.

ARAD, Boros Béni-tér és Verbőczy-u. sarok.

Nem szövetkezeti tagok is a legjutányosabban lesznek kiszolgálva.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy több évi működésünk után Deutsch Testvérek cégtől kiléptünk s a

Szabadság-tér 21. szám alatt

levő Lengyel Testvérek női divat üzletét megvettük és azt

Bellák és Deutsch

cég alatt a mai kor igényeinek megfelelően tovább folytatjuk.

A jelenleg **nagy raktáron** levő összes áruinkat

mélyen leszállított árak mellett

657

árusítjuk.

Nagybecsű partfogásért esedeznek

Bellák és Deutsch

Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megfejtésre. Készít mindennemű férfi női és gyermekharisnyákat minden színben és erősségekben. Továbbá gamasnit, alsószojnyát, keztyűt, gyermek ruhát, első inget és nadrágot trikót derekat, hálósapkát, térdmelegítőt stb. 501

Telefon 666. sz. Alapított 1889. évben.

Várhol László

uri- és női cipész

Arad, Weitzer János utca 2. sz.

Minorita-paletta a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszerkeztem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy labbelit készítek mindennemű fegyveremhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

541 **Várhol László.**

Több mint 25 év óta elismert leglocoőbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, kézmű, rövidáru és fohérvendő üzlete a „kék golyóhoz“

Arad, József főherceg ut II. szám (Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítatnak: vásznak, divatszövetek, blous selyem, barchetek, trikó ingek és nadrágok, sapkák, keztyűk, harisnyák, cipők: gyermek ruhák, női és férfi ingek, nyakkendők, ágyterítők, paplanok, esőernyők, stb. 516

Legolcoőbb bevásárlási forrás!

Arad legrégibb kerékpár és varrógép raktára és javító-műhelye.

PFÄFF

varrógépek

melyek tartóssága felülmul minden eddig létező gépeket zajtalan könnyű járás, izléses kivitel.

Író angyal védjeggyel kétoldalon

játszható lemezek és grammophonok. 71 Egyedüli képviselő:

Hammer Vilmos műszerész.

Arad, Szabadság-tér 7. Telefon sz. 98.

LIQUEUR **BÉNÉDICTINE** DE L'ANCIENNE ABBAYE DE FÉCAMP

Mindenütt kapható!

A szó védjegye „Bénédictine“ Ausztria-Magyarországon védve van. Minden hasonló is, amely alkalmas a megtévesztésre, törvényileg üldöztetik.

Aradon kapható: **Éles Ármin** csemegekerekesésében és **Matzky Károly** c. u. r. á. s. d. j. á. b. n.

Főügynök: HANS HOTTENROTH, HAMBURG.

Óh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkaosodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái, az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Fő- és szétküldéssel raktár: **„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés! **Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!**

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Kreisz Géza, U. Kossuth Pál, King-sz. János, Koczanyay J. örök, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és W. sz. drogeriáknál

Győrökön: Masznyik Dániel gyógyszerárakban. **Magy.-Pécskén:** Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban. **Ó-Pécskén:** Rokszin János gyógyszerárakban. **Simándon:** Csiky Lukács gyógyszerárakban. **Székelykén:** Furedy Ede örök. gyógyszerárakban.

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fennálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő **Bettelheim-féle mosóintézetet** **Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém** és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főfelnyo intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást háziilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimossással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelölti romlásnak. Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával kifogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel 471

FISCHER LIPÓTNÉ, a Bettelheim-féle mosóintézet utóda **Aulich Lajos-utca 2. szám.**

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű Földes-féle Margit-Cremet, mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májleltok, bőrbajok, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készítli: **Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.** Főraktár: 281 **Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárakban.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban **fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam,** a hol minden a szakmába illő műtéseket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel **VAJDA BENŐ** 341 fogorvos.

Uj cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Bathhány-utca 32. szám alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelő **cipész-üzletet** nyitottam, hol úgy a rendelések, mint kész munkák a legjobb minőségű anyagból, a legdivatosabban készülnek.

Ugyisint a javítások pontosan és azonnal készíttetnek. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel 425 **Márton György,** cipész.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. sz. s.** egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő **vésnöki műtermet** nyitottam.

Raktáron tartok: réz-, ruggyanta-bélyegzőket, számozó gépeket, keletbelyegzőket, dombornyomó sajtókat, sablonokat és mindenféle bélyegző-festéket (Durabell-festék minden színben.)

Készítek: monogramokat, cimereket, egyleti és sport-jelvényeket, zászló-szövegeket, irás vésést és minden e szakmába vágó munkát 565 **jutányos árak mellett.**

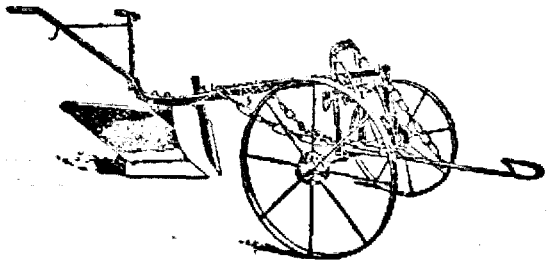
Tisztelettel **Schubauer J.** vésnök.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete **Arad, Weitzer János-u. 13. sz.** **Zsinor, gomb, bojtok és rojtok** állandóan raktáron tartainak. **Gyermek ágyhálók** bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 578

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hírneves és csakis eredeti **Bächer-féle**

acél-ekéket

tégl-acél eketes-
teket vásárolja.

Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának bizományi raktára

Aradon, József főherceg-ut 9. sz. (Gróf Porcia-ház.)

A Melichár-féle császár és királyi szabadalmazott

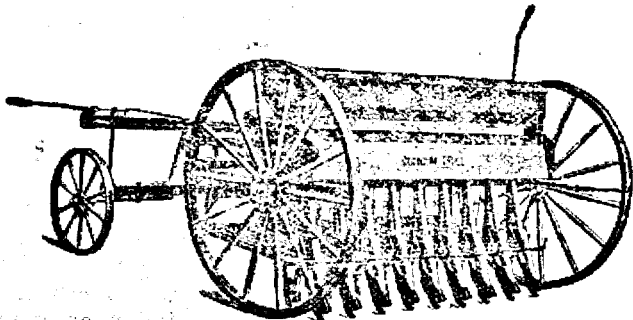
Unicum Drill' sorvetőgép

egy célszerű szerkezet, kevés vonóerő szükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 30 000-nél több ilyen gép adatott el.

Melichár Ferenc

csász. és királyi szabadalmazott vetőgép gyárának bizományi raktára

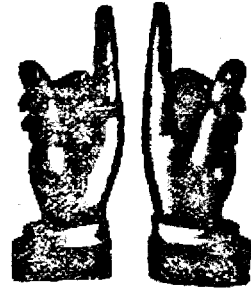
Aradon,
József főherceg-
ut 9. szám
(Gróf Porcia-ház.)

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben.

TEA SZEZON!

Legzamatosabb
TEA és RUM.

Vojtek és Weisz
drogueriájában
ARAD.

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona. 241

Fagydagánatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós-féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb övszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeháza szomszédságában.

A huszadik század
ÉPÍTŐ-ANYAG-a

a cementhomok, cementkavics, cementbánya, törmelék
tégla, cserép, üregtömbépítési, kő, homok és kavics
mint

HOLT TOKÉ

hever sok helyen értékesítés nélkül, holott egyszerű gépekkel könnyű szerrel

PÉNZZÉ TEHETŐ.

Kérjen ingyen és bérmentve prospektust és mintákat tégla, üregtömb és tetőcserepet és küldjön bérmentve 20 kilogrammot a nyers anyagból (homok v. kavics) költségmentes próbagyártáshoz. 91

Falitégla előállítási költség 1000 drb. ... K. 20.—
Hornyolt cserép előállítási költség 1000 drb. ... K. 42.—
Üregtömb 1000 téglába átszámítva ... K. 17.—

BÜSCHITZ MÓR Komárom,

STRUBE HENRIK WEIDA

szakgépgyár vezérképviselője.

Képviselő keresztetik.

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

751

Kastélyok villák, uradalmak, sanatoriumok, kórházak, hotellek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, közözségek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskai-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Goldschmidt Sándor

banküzlete

Arad, Minorita palota. Mezzanin.

ELFOGAD

megbízásokat helybeli, és a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett értékpapírok vételére és eladására.

819

ELŐLEGEKET

nyújt értékpapírokra és sorsjegyekre, folyószámlában is.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztalos

műhelyemet

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen szakmába vágó mindennemű munkákat és pedig hálószobákat, ebédlők, bolti berendezések és irodai berendezéseket a legszebb kivitel és a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
= SZÉN SAV-MŰVEK =

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szén savat
a világhírű buziásfürdői szén savforrásokból szikvízgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra. Úszó nem tövesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szén savval.

Megbízható, szigorúan leltárikeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek
1/4 és 1/2 literes üvegekben. 8881
Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.
Elsőrendű asztali víz. Felvilágosítással készségesen szolgál.
Muschong-Buziásfürdői szén savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgönyosim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.
Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-Jéle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok között a

„Rózsa-crém“
conserválja a lábbelit, ellentétben más készítményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és törékenynyé teszik. — Eddig is számtalan szakember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

Szabadság-tér 3. sz. a.

II. emeleten

utcai

nagy lakás

május 1-re, esetleg

előbbre

k i a d ó.

Ügyvédek, kereskedők figyelmébe.

Mint gyakorlattal bíró szép írásu volt, hivatalnoknő, elfogadnék bármely írásbeli munkát mit otthonomban végezhethnék, esetleg

könyvelést

is a délutáni órákban. Leveletet kérek Mezey Mihály, Orczy utca 6 címre küldeni.

FRA TER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dréher sörfrakttárral szemben)

Ajánlja rendkívül nagy választéku

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyaszsonyi és alkalmi csokrokat a legszébb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 487

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Balla Stella
legjobb gummi óvszer
6 darab 2 koronás
Földes Kelemennél,
Aradon.

Mindenemü fogfájást 5 perc
alatt szüntetik az
indiai fogcseppek.
Egy üveg 70 fillér.
— Kapható minden gyógyszerárban. —
Főraktár 271
Földes Kelemennél Aradon.

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő vizvezeték berendező-műhelyt nyitottam, hol mindenemü esztornázást, vizvezeték, fűrdőszobát, angol klozeteket, vízfűtés, acetin és Benoid-felszerelést és vezetéket minden fajtájú szivattyukat, hőlézmotor-és szivattyuk javítását és készítését elvállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztosítékot nyújt tiszteit rendelőimnek arra, hogy az elvállalt munkát szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen, a lehető legolcsóbban oszkozlóm. 523

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását általában elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kérl.

kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szereplő-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Saját termésű kitünő
tisztán kezelt magyaradi
ó és pecsenyeborok

úgy nagyobb mennyiségben, va-
lamint palackokban kapható

Winter Adolf

ügynök 555

ARADON,

Deák Ferencz-utca 49. sz. alatt.

Zálogtárgyak elárverezése.

Közhirre tétetik, hogy az összes **1907. november hó végéig** lejárt tárgyak, melyek a kitűzött határidőig ki nem váltattak

1908. február hó 12-én d. e. fél 9 órakor

ékszerek, ingók- és ruhaneműek

nyilvános árverezés útján egy hatósági kiküldött jelenlétében a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatnak. — Amely árverezésre a résztvenni szándékozó közönség teljes tisztelettel meghívatók. 666

FARKAS STREICHER J. zálogkölcsonintézet,

ARAD, Lázár Vilmos-utca.

Telefon szám 337.

Viola virágcsarnok

Aradon, Minorita palota.

Igen tisztelt vevőink arról lesznek értesítve, hogy

Scherbag J. utóda

virágkereskedése beszüntetve lett és

VIOLA virágcsarnok

néven tovább folytatva lesz.

Eddigi szíves pártfogásukért köszönetet mondunk és kérjük b. megrendelésükkel továbbra is megtisztelni, melyeknek pontos kivitelezést mindenkor kezeséget vállalunk. 41

Sürgöny- vagy levélcimnek elegendő:

Viola virágcsarnok Arad.

Telefon szám 601.

MEGHIVÁS

az ujaradi takarékpénztár részvénytársaság által

folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor

saját helyiségében tartandó

XXXVIII-ik évi rendes közgyűlésre.

Napirend

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása és a jegyzőkönyv vezetésére egy jegyző jelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1907. évi zárszámadásokról, indítvány a tiszta nyereség felosztásáról és az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 7. és 79. §§-ainak módosítása illetve pótlása. 682
4. Egy felügyelő-bizottsági tag választása 2 évre.
5. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, akik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felhivatnak, hogy saját nevükre szóló részvényeiket az alapszabályok értelmében folyó évi február hó 1-éig déli 12 óráig az intézeti pénztárnál térítvény mellett letétményezni sziveskedjenek.

Ujarad, 1908. évi január hó 16-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az ujaradi takarékpénztár részvénytársaság

XXXVIII-ik évi zármérlege 1907. évről.

Vagyon.

Teher.

Pénztár készlet		40276	56	Részvénytőke		200000
Váltó-tárca		2082775		Tartalékalap*		194004
Jelzálog-kölcsönök		812218		Nyugdíjalap**		9996
Tulajdon állam és értékpapírok				Háztartékosokk. és fentart. alap		4000
K 50.000 n. é. kor. jár. á 93-	46500			Betétek		2590414
1 db tiszai cserjegy	328	46828		Visszleszámítás (oszt. magy bank)		91555
Folyószámlai adósság		15187	62	Letétek		574
Más intézetnél elh. betét (Aradi első takarékpénztár)		56295	65	Osztalék fel nem vett		28
Aruelőleg		61200		Előre felvett kamatok		15136
Ingatlanok:				Nyereség:		
20 sz. fő-utcai ház		47000		1906. évi áthozat	5000	
Leltár	3245			1907. évi nyereség	56558	61558
leírás	345	2900				
Hátralékos kamatok		2586	78			
		3167267	61			3167267

Ujarad, 1907. decemb r hó 31-én,

*Az 1907. évi javadalmazással K 290.000-ra emelkedett.
12.000-ra
Külön tartalékalap 9.000-ra javadalmazva.

Pommersheim s. k., Hartmann s. k., Netter s. k., Theis s. k., Szádorf s. k.,
pénztáros. igazgató. igazgató. igazgató. könyvelő.

Alólirottak a mérleget és a nyereség és veszteség-számlát, úgy minden üzleti könyvet ismételve beható vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesnek találtuk.

Ujarad, 1908 január hó 15-én.

A felügyelő-bizottság:

Schäffer Béla s. k., Fehér Ferenc s. k., Herold Rezső s. k., Zircher Antal s. k.,
elnök. fel. biz. tag. fel. biz. tag. fel. biz. tag.

(Utányomás nem díjazatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Üzlethelyiség

kiadó február 1-től Deák Ferenc-utca 39. szám alatt. Értekezhetni a házban vagy Angele Mátyas üzletében Szabadság-tér 16. sz. 704

Kész bútor eladás!

Ajánlom a n. é. közönségnek — felette mérsékelt ár mellett — kitűnő minőségű modern bútoraimat. Arad, Kápolna-utca 6/b. Varga József. 749

1-2 jóerkölcsű fiu

tanoncoknak felvétetik: Göbel Károly sütőéjében, Világoson. 733

Tanárjelölt

vagy 8 reáit végzett egyén keresetlik vidékre 2 fiuhoz, aki képes őket magánvizsga alkalmával eredményesen levizsgáztatni. Hegedű-oktatásra képesek előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatalban. 786

Három szobás lakás kiadó!

2 utcai, 1 udvari, tágas szobákból álló lakás, előszoba és minden mellék-helyiséggel május hó 1-re kiadó. Kápolna utca 6/b szám. Értekezni lehet ugyanott a háztulajdonosnál (udvari lakás) 803.

Keresek

egy fiatal segédet, ki a vegyes áruszakmában jártas és románul beszél. Weisz Mór Székudvar. 814

Bixtos existencia.

Egy jó forgalmu 15 év óta fennálló kézimunka és előnyomda üzlet családi okok miatt jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóban. 750

Eladó ház

Szent-Pál-utca 11. szám, uri lakással. 818

A József főherceg-úton

emeletes ház, pincével és a körülig terjedő telekkel, eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 816

Technikai rajzokhoz

alkalmas, nagyobb mennyiségű eredeti, darabos kinali tust kiadásit Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Weitzer János utca. 201

A „Freytag“-féle világhírű

„Diatomea“ (legtökéletesebb égető apparátus), valamint „Juvel“ és „Tip-Top“ is, szintugy égetésre való fatárgyak kaphatók Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedésében, Aradon. 212

Eladó

1 használt Wertheim. Cassa, egy új 75 frtos Singer varrógép 30 forintért. Bildhauer, Orczy-utca. 857

Thököly Imre-utca

(volt Halász-utca) 52. sz. alatt egy jó forgalmu szatócüzlet, dohányeladással és italmérési joggal, családi körülmények miatt azonnal eladó. Bővebbet ugyanott. 725

Fábián-utca 9. szám alatt

2 egymásba nyíló csinosan bútorozott szobából álló emeleti lakás kiadó március 1-től. — Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 859

Szakácsnő és szobalány

Perényi-utca 1. szám alatt felvétetik. 861

Magyar-utca 27. szám alatt

egy 3 szobás lakás azonnal kiadó. Ugyanott 3 szoba bútor elköltözés miatt azonnal eladé. 860

+ Soványság +

szép, teljes te-iformát kap világhírű orvosi által Arany (romm) kintetve Paris 1900, Wamburg 1901, Bern 1903. 6-8 hét alatt 30 font hizás. Ez által matianságot kezdés. Orvosi ajánlv. Szigoruan vedés — nem-csúhámoság. Számos kcs-önírat. Egy doboz használati utasítással 2 kor. 75 fill. Poste utalvány vagy utánvétellel a portva kivál. Higienikus intészt. 873

D. Franz Steiner & Co.,

Berlin 46., Könyvkereskedés 78. Budapeston kapható Török 2. győgytárban Király-ut. 2.

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZ

„Ez a csodálatos hashajtó! Ez kapható minden fűszerkereskedésben. Rendelésnek elégét tesz az Erzsébet-sós fürdő forrása Budapest—Kolonföld. Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, máj-bajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

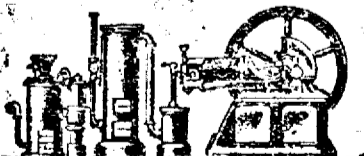
mely 1 kg. dobozokban kapható drogeriákban, győgytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. — Vidéki rendeléseknek pontosan elégét tesz az

Erzsébet-sós fürdő Igazgatósága

Budapest—Kolonföld. Telefon 40—84.

Legbiztosabb és legtökéletesebb üzemelő! Előrendő gyártmány! 5962

SZIVÓGÁZ-MOTOROK.

Aztraolt kokoz, valamint faszén-tüzelésre egyaránt alkalmas! Legolcsóbb és legszabályosabb üzem!

Legmesszebbmenő Üzemeltetés körübelül 1-2 fillér ára (kötőóránként. k.) SZAVATOSSÁG!!

Állandóan raktáron: Nyersolaj és benzín motorok, lokombilok és cséplőszerelvények.

ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK!

DÉNES B. motor-specialista BUDAPEST,

Iroda és raktár: V., Lipót-körút 15. Árjegyzék és költségvetés ingyen.

30 napig

maradnak érvényben ezen rendkívül

mélyen leszállított

OCCASIO ÁRAK!

Csak elsőrendű minőségű áruk olcsó árban!

- Egy vég vászon kitűnő minőség frt. 3.15
- Ramburgi vászon uri nadrágra vége . frt. 3.85, 4.45
- Teljes vég királyvászon női fehérneműre, vékony szálú frt. 5.80, 6.65
- Cégem különlegessége 50 rőfös ramburgi vászon minden célra alkalmas 9.75, 11.75
- Teljes vég kanavász szintartó kitűnő minőség 4.90, 5.50, 6.50
- Teljes vég chiffon kitűnő minőség 4.80, 5.50, 6.50
- Teljes vég chiffon Scapol legfinomabb 6.85, 7.90, 8.95
- Lepedővászon egy szélben varrás nélkül 6.85, 7.50
- Lepedővászon gyepen fehérítve 9.50
- 6 személyes cérna damaszt étkező teríték, abrosz és 6 szalvéta 1.85, 2.85
- 12 személyes cérna damaszt étkező teríték, abrosz és 12 szalvéta 5.—, 6.35
- 6 személyes szebbnél-szebb cérna damaszt kávé-teríték abrosz és 6 szalvéta 1.35, 1.66, 2.85
- 6 darab cérna damaszt óriási törülköző frt. 1.44
- 6 darab vászon pohártörő frt. 88.—, 1.25
- 6 darab flanel pohártörő kr. —48
- Alkalmi vétel rouge paplan most frt. 2.72
- Silyem klott óriási paplan, vattás frt. 3.95
- Flanel takaró gyönyörű mintákban frt. 1.25, 1.65, 2.25

Uri fehérneműekre.

- 5 rétü kezelő szines, vagy fehér 24 kr.
- R. R. 5 rétü uri gallér, darabja frt. —16 kr.
- Tartós uri ing, sima, divatcs mellel — 98 kr.
- D. D. Schifon uri ing, sima, redős vagy piké mellel 1.12 kr.
- R. R. Schifon diszes, sima, redős vagy piké mellel 1.32 kr.
- R. R. Schifon háló ing 1.13 kr.
- Tirol körper uri alsó nadrég 68 krajcár.
- Francia szabásu himzett, gombos uri nadrág 85 kr.
- 6 darab kitűnő vászon zsebkendő 49, 65, 78, 95 kr.
- Fegyházi kötött uri harisnya most 12, 22, 29 kr.
- Kötött gyapju uri harisnya most 35, 42, 46 kr.
- Tartós uri esernyő 1 frt. 25 kr.
- Mindenki legyen nyers selyem elegáns esernyőt most 1.75.

Valamint összes raktáron lévő áruk minden versenyt felülmuló olcsó árban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik.

Reiner S. Sándor

alkalmi áruháza

Szabadság-tér 15. sz.

A nagy forgalom miatt mintákat nem küldhetünk.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takarék-tűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltnék. 585

Nagy választék sárkerítés mintákból természetesen nagyszámban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Fajtsza riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérzetű bor- és csemegefajú 296

SZŐLŐ-oltványokat,

valamint gyökeres riparia portalis

SZŐLŐ-vesszőket

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomorbajok, testi bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzített székrekedés, máj bántalmak, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles házi szer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 3 korona. — Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Moll-féle feliratu ónozáttal elszarva van. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, csux és a meghülés egyéb következményeinek legismertesebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyermek és felnőttek okszerű bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1.80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főszékhely: Bécs, I., Tuchlauben 9. sz. 5941

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ARPAD gyógyszerészeknél.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Mollnak védjegyét és aláírását tünteti fel.

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegye tünteti fel és „A MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ” felirattal van ellátva.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy 36 év óta **Keller Gyula** cég alatt folytatott kertészetemet és virágüzletemet

SCHERHÁG TESTVÉREK-nek

átadtam.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, nem mulaszthatom el hogy igen tisztelt vevőimnek irántam tanusított szives támogatásáért köszönetet ne mondjak.

Arad, 1908. jan. 31.

Teljes tisztelettel

özv. Keller Gyuláné.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli Keller Gyula-féle virágüzletet (**Andrássy-tér, Lócs-ház**) és a kertészeti telepet (**Orezy-utca 26. sz.**) átvettük és azt

SCHERHÁG TESTVÉREK

cég alatt fogjuk tovább vezetni.

Amidőn a n. é. közönségnek ezt tudomására hozzuk, kérjük bennünket megrendeléseikkel megtisztelni és azon bizalommal és pártfogással megajándékozni, amelyet szüleinknek Scherhág J. cég alatt a Minorita palotában 29 évig vezetett üzletükben volt részük tapasztalni.

Teljes tisztelettel

820

Scherhág Testvérek.

Megyel telefon 292.

Virágkereskedés telefon 476.

Jutányos árak!**Uj!! Megnyilt Uj!! az új drogeria!!**

Bátor vagyok a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur engedélye folytán

Aradon, Weitzer János-u. 2. szám a. (Fejér Gyulával szemben)

„Vöröskereszt Drogeria“ elnevezés alatt a mai kor igényeinek megfelelő felszereléssel drogeria üzletet nyitottam.

Nagy választék: a legdivatosabb angol és francia illatszerek eredeti üvegekben és kimérve.

Mindennemű arc, kéz, haj és körömápolási különlegességek, u. m.: arccremek, araporok, arcvizek, hajvizek, kölni vizek, szappanok, kézfinomítók, körömpaszták, porok, vizek, emulók és polisoirek, körömkéfék, körömrészelők, ollók, szőr-csipeszek és mittesser-nyomok.

Hajkefék, fésűk, hajtűk, hajgöndörítők (onduleur), hajbálók, hajbetétek, hajsütővasak és lámpák.

Hajfestékek, brillantinok, dió kivonatok és olajok, szivacsok és szivacs hálók, mozdókeztűk és mozdóruhák.

Fogporok, fogpaszták, szárvizek, szájpasztillák, (Cachou) és Ch. Léonen-féle francia gyártmányú fogkefék, melyeknek a sörte kihúásával szemben minden egyes darabért, mely a „Vöröskereszt Drogeria“ jelzést viseli szavatosságot vállalok, továbbá mindennemű háztartási cikkek, u. m.: Popoff K. C. Testvérek moszkvai cég kiváló minőségű teáit, valódi angol és belföldi rumok, rum és likör eszenciák és compositiok, Kugler csokoládék és bonbonok, Bendsorph-féle cacaok eredeti dobozok és kimérve, valódi Bourbon vanília, az összes gyermek tápszerek: Nestle, Kufeké, Theinhardt, Hygiama; anyáknak: Knor tapióka, zabdara, zabli zt, huskivonatok stb. stb.

Sósorszeszek és fluidok, mosóporok, szappanok és kékítő paszták, fém- és ruhatisztító szerek, cipőtisztító ruhák és paszták, parket fényesítő paszták és viaszok dobozokban és kimérve.

Gummi áruk, fecskendők, permetezők, fürdő és láb hőmérők, kötőszerek, vegyszerek, gazdasági cikkek stb. stb.

Amidőn dusan felszerelt raktáramra a n. é. közönség szives figyelmét felhívni bátorodom, maradok kitünő tisztelettel

815

a „Vöröskereszt Drogeria“ tulajdonosa
Hánzú Nestor.

Minden e szakmába vágó cikkek állandóan raktáron tartatnak!